

IZAGA

Isahluko: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

ISAHLUKO 1

Nazi izaga zika Solomoni indodana kaDavide, inkosi yakwa-Israyeli,
² zokwazi ukuhlakanipha nokulaywa, nokwahlukanisa amazwi okuqonda,
³ nokwamukela ukulaywa kube ngukuhlakanipha, nokulunga, nokwahlulela, neqiniso,
⁴ nokunika abangenalwazi ukuhlakanipha, nezinsizwa ukwazi namasu,
⁵ ukuze ohlakaniphileyo ezwe, aqhubeke ekufundeni, noqondileyo athole iziluleko ezinhle
⁶ ukuba aqonde izaga nezimfihlakalo, namazwi abahlakaniphileyo nezimfumbe zabo.
⁷ Ukumesaba uJehova kungukuqala kokuhlakanipha; iziwula ziyadelela ukuhlakanipha nokulaywa.
⁸ Ndodana yami, yizwa ukulaya kukayihlo, ungawushiya umthetho kanyoko,
⁹ ngokuba kuyakuba ngumqhele omuhle wekhanda lakho, nemigexo entanyeni yakho.
¹⁰ Ndodana yami, uma izoni zikuyenga, ungavumi.
¹¹ Uma zithi: “Hamba nathi, siqamekele igazi, sibhacele ngeze ongenacala,
¹² sibagwinye besezwa njengendawo yabafileyo, besaphilile njengabehlela egodini;
¹³ yonke impahla eyigugu siyakuyifumana, sigcwalise izindlu zethu ngempango;
¹⁴ yenza inkatho yakho phakathi kwethu, sibe nesikhwama sinye sonke,”
¹⁵ ndodana yami, ungahambi nazo endleleni, unqande unyawo lwakho emikhondweni yazo,
¹⁶ ngokuba izinyawo zazo zigijimela ebubini, zishesha ukuchitha igazi.
¹⁷ Ngokuba inetha lenekelwe ize emehlweni azo zonke izinyoni.
¹⁸ Kepha laba baqamekela elabo igazi, babhacela okwabo ukuphila.
¹⁹ Zinjalo izindlela zabo bonke abaphanga impango; iyasusa ukuphila komniniyo.
²⁰ Ukuhlakanipha kuyamemeza emigwaqweni, kuyezwakalisa izwi lakho ezigcawini;
²¹ emashashalazini emigwaqo kuyaduma; ngasezikheleni zamasango omuzi kuyakhuluma amazwi akho okuthi:
²² “Koze kube nini iziwula zithanda ubuwula, nezideleli zijabula ukudelela, neziwula zizonda ukwazi, na?
²³ Buyani ngokusola kwami; bhekani, ngiyakuthulula umoya wami phezu kwenu, nginazise amazwi ami.
²⁴ Ngokuba ngibizile, nala nina; ngelula isandla sami, akubangakho onakayo;
²⁵ kepha nichithile konke ukululeka kwami, anivumanga ukusola kwami;
²⁶ nami ngiyakuhleka ingozi yenu, ngiklolodele ukufika kwenikwesabayo,

- ²⁷ lapho kufika njengesivunguvungu lokho enikwesabayo, nengozi yenu iza njengesikhwishikhwishi, lapho nehlelwa ngukuhlupheka nosizi.
- ²⁸ “Khona bayakungibiza, kepha angiyikuphendula; bayakungifunisisa, kepha abayikungifumana
- ²⁹ ngenxa yokuba babezonda ukwazi, kabakhethanga ukwesaba uJehova,
- ³⁰ bengavumanga ukululeka kwami, bedelela konke ukusola kwami.
- ³¹ Ngalokho bayakudla izithelo zendlela yabo, basuthe ngamacebo abo.
- ³² Ngokuba ukuhlehla kwabangenalwazi kuyakubabulala, nokunganaki kweziwula kuyakubabhubhisa.
- ³³ Kepha ongilalelayo uyakuhlala elondekile, agcineke, angabi naluvalo ngokubi.”

ISAHLUKO 2

- N**dodana yami, uma wamukela amazwi ami, uzibekelele imiyalo yami,
- ² ukuze ubeke indlebe yakho ekuhlakanipheni, uthobisele ekuqondeni inhliziyo yakho,
- ³ yebo, uma ukhala ngengqondo, uzwakalisa izwi lakho ngokuqonda,
- ⁴ uma ukufuna njengesiliva, ukuphenya njengamagugu afihliweyo,
- ⁵ khona uyakuqonda ukumesaba uJehova, ufumane ukumazi uNkulunkulu.
- ⁶ Ngokuba uJehova uyanika ukuhlakanipha; emlonyeni wakhe kuphuma ukwazi nokuqonda.
- ⁷ Uyabekela abaqotho isibusiso, uyihawu kwabahamba bengenacala,
- ⁸ egcina izindlela zokulunga, elondoloza imikhondo yabathembekileyo bakhe.
- ⁹ Khona uyakuqonda ukulunga nokwahlulela, neqiniso, yebo, nezindlela zonke ezinhle.
- ¹⁰ Ngokuba ukuhlakanipha kuyakungena enhliziyweni yakho, ukwazi kube mnandi emphefumulweni wakho.
- ¹¹ Amasu ayakukulinda, ukuqonda kukugcine,
- ¹² ukuze wophulwe endleleni yobubi nakubantu abakhuluma okuphambeneyo,
- ¹³ abashiya imikhondo yobuqotho, ukuze bahambe ngezindlela zobumnyama;
- ¹⁴ abathokoza ngokwenza okubi, bajabulele ukuphambana kobubi;
- ¹⁵ abazindlela zabo ziyisigwegwe, nemikhondo yabo iphambene,
- ¹⁶ ukuba wophulwe kowesifazane ondindayo nakuye owezizwe onamazwi athophayo,
- ¹⁷ oshiya umngane wobusha bakhe, akhohlwe isivumelwano sikaNkulunkulu wakhe,
- ¹⁸ ngokuba indlu yakhe ishonela ekufeni, nasezithunzini izindlela zakhe.
- ¹⁹ Bonke abangena kuye ababuyi, bangafinyeleli ezindleleni zokuphila.
- ²⁰ Kanjalo uyakuhamba ezindleleni zabahle, ugcine imikhondo yabalungileyo.
- ²¹ Ngokuba abaqotho bayakuhlala ezweni, abapheleleyo basale kulo.
- ²² Kepha ababi bayakunqunywa ezweni, nabambuluzayo bayakusishulwa kulo.

ISAHLUKO 3

- N**dodana yami, ungakhohlwa umthetho wami, kepha inhliziyo yakho mayigcine imiyalo yami,
- ² ngokuba iyakwenezela kuwe ubude bezinsuku, neminyaka yokuphila, nokuthula.
- ³ Isihhe neqiniso makungakushiya; kubophe entanyeni yakho, ukulobe esibhebheni

senhliziyo yakho,

⁴ ukuze uthole umusa nodumo oluhle emehlweni kaNkulunkulu nabantu.

⁵ Themba kuJehova ngayo yonke inhliziyo yakho, ungenciki kokwakho ukuqonda.

⁶ Mazise yena ezindleleni zakho zonke, uyakuqondisa imikhondo yakho.

⁷ Ungabi ngohlakaniphileyo emehlweni akho; mesabe uJehova, udede ebubini.

⁸ Lokho kuyakuba yimpilo emzimbeni wakho nokuhlunyelelwa kwamathambo akho.

⁹ Dumisa uJehova ngempahla yakho, nangolibo lwazo zonke izithelo zakho,

¹⁰ izinqolobane zakho zigcware ngobuningi, nezikhamo zakho zichichime ngewayini elisha.

¹¹ Ndodana yami, ungadeleli ukulaya kukaJehova, ungakhathazeki ngokusola kwakhe.

¹² Ngokuba uJehova uyamlaya amthandayo, njengoyise indodana ayithandayo.

¹³ Ubusisiwe umuntu othola ukuhlakanipha nomuntu ozuza ingqondo,

¹⁴ ngokuba inzuzo yakho inhle kunenzuzo yesiliva, nokutholakalayo kukho kunegolide.

¹⁵ Kuyigugu kunamarubi, nakho konke ongakufisa akunakulinganiswa nakho.

¹⁶ Ubude bezinsuku busesandleni sakho sokunene, nakwesokhohlo kukhona ingcebo nodumo.

¹⁷ Izindlela zakho ziyizindlela zokumnandi; yonke imikhondo yakho ingukuthula.

¹⁸ Kungumuthi wokuphila kwabakubambayo, nababambeleva kukho babusisiwe.

¹⁹ UJehova wasekela umhlaba ngokuhlakanipha; wamisa amazulu ngokuqonda.

²⁰ Ngokwazi kwakhe izintwa zaqhekezwa, namaфу aconsa amazolo.

²¹ Ndodana yami, lokho makungasuki emehlweni akho, ugcine ukuhlakanipha namasu,

²² kube ngukuphila emphefumulweni wakho nomusa entanyeni yakho.

²³ Khona uyakuhamba indlela yakho ngokulondeka, ungaqhuzuli unyawo lwakho.

²⁴ Lapho ulala phansi, awuyikwesaba lutho; nanxa usulale phansi, ubuthongo bakho buyakuba mnandi.

²⁵ Ungethuswa luvalo oluzumayo nokuchithwa kwababi, lapho kufika,

²⁶ ngokuba uJehova uyakuba yithemba lakho, agcine unyawo lwakho ukuba lungabhajwa.

²⁷ Ungagodleli abaninikho okuhle, lapho kusemandleni esandla sakho ukukwenza.

²⁸ Ungasho kumakhelwane wakho ukuthi: "Hamba, ubuye, ngiyakukunika kusasa," lapho kukhona kuwe.

²⁹ Ungacebi okubi ngomakhelwane wakho, lapho ehlezi nawe elondekile.

³⁰ Ungaphikisani namuntu ngeze, uma engakonanga ngalutho.

³¹ Ungabi namhawu ngomuntu oyisidlwangudlwangu, ungakhethi neyodwa yezindlela zakhe,

³² ngokuba ophambeneyo uyisinengiso kuJehova. kepha abaqotho bayisifuba sakhe.

³³ Isiqalekiso sikaJehova sisendlini yababi, kepha uyabusisa ikhaya labalungileyo.

³⁴ Izideleli uyazidelela, kepha abathobekileyo ubapha umusa.

³⁵ Abahlakaniphileyo bayakudla ifa lodumo, kepha iziwula ziyakuphiwa ihlazo.

ISAHLUKO 4

Zwanini, madodana ami, ukulaya kukayise, nilalele, ukuze nazi ukuqonda.

² Ngokuba ngiyaninika izifundiso ezinhle; ningawushiya umthetho wami.

³ Ngokuba ngangiyindodana kubaba, ethambileyo neyodwa emehlweni kamame.

- ⁴ Wangifundisa, wathi kimi: “Inhliziyo yakho mayibambe amazwi ami; gcina imiyalo yami, uphile.
- ⁵ Zuza ukuhlakanipha, zuza ukuqonda; ungakhohlwa, ungachezuki emazwini omlomo wami;
- ⁶ ungakushiya, kuyakukugcina; kuthande, kuyakukulondoloza.
- ⁷ Ukuqala kokuhlakanipha yilokhu: Zuza ukuhlakanipha; yebo, ngakho konke okutholileyo zuza ukuhlakanipha.
- ⁸ Kukhulise, kuyakukuphakamisa; kuyakukudumisa, lapho ukugona.
- ⁹ Kuyakunika ikhanda lakho umgexo womusa, kunikeze kuwe umqhele wodumo.”
- ¹⁰ Yizwa, ndodana yami, wamukele izwi lami; kuyakuthi iminyaka yokuphila kwakho ibe miningi.
- ¹¹ Ngikufundisa ngendlela yokuhlakanipha; ngikuhola emikhondweni yobuqotho.
- ¹² Ekuhambeni kwakho isinyathelo asiyikuvinjelwa, nasekugijimeni kwakho awuyikukhubeka.
- ¹³ Bamblela ekulayweni, ungakuyeki; kulonde, ngokuba kungukuphila kwakho.
- ¹⁴ Ungangeni emkhondweni wababi, ungahambi endleleni yabonakeleyo.
- ¹⁵ Yixwaye, ungadluli ngayo; chezuka kuyo, udlule.
- ¹⁶ Ngokuba abalali, uma bengenzanga okubi; ubuthongo buyasuswa, uma bengakhubekisanga muntu.
- ¹⁷ Ngokuba badla isinkwa sobubi, baphuza iwayini lobudlwangudlwangu.
- ¹⁸ Umkhondo wabalungileyo unjengokukhanya kokusa okuqhubeka ngokukhanya njalo kuze kube semini.
- ¹⁹ Indlela yababi injengobumnyama; abazi ukuthi bakhubeka ngani.
- ²⁰ Ndodana yami, lalela amazwi ami, ubeke indlebe yakho kukho ukukhuluma kwami.
- ²¹ Makungachezuki emehlweni akho, ukugcine phakathi kwenhliziyo yakho,
- ²² ngokuba kungukuphila kwabakufumanayo nempilo yomzimba wonke wabo.
- ²³ Phezu kwakho konke okugcinayo, gcina inhliziyo yakho, ngokuba kuyilapho kuvela khona ukuphila.
- ²⁴ Susa kuwe ukuphambana komlomo, nezindebe eziyisigwegwe uzidedisele kude nawe.
- ²⁵ Amehlo akho mawabheke phambili, nezinkophe zakho maziqonde phambi kwakho.
- ²⁶ Yenza umkhondo wonyawo lwakho ukuba ulingane, ziqine zonke izindlela zakho.
- ²⁷ Ungaphambuki ngakwesokunene nangakwesokhohlo; chezukisa unyawo lwakho ebubini.

ISAHLUKO 5

- N**dodana yami, lalela ukuhlakanipha kwami, ubeke indlebe yakho ekuqondeni kwami
- ² ukuba ugcine amasu, nezindebe zakho zilonde ukwazi.
- ³ Ngokuba izindebe zowesifazane ondindayo ziconsa izinyosi; umlomo wakhe ubushelezi kunamafutha.
- ⁴ Kepha ekugcineni umunyu njengomhlonyane, ubukhali njengenkemba enezinhlangothi ezimbili.
- ⁵ Izinyawo zakhe ziyehlela ekufeni; izinyathelo zakhe zibamblela endaweni yabafileyo.
- ⁶ Akanaki umkhondo wokuphila; imikhondo yakhe iyaguquguquka, engazi.

- ⁷ Ngalokho, madodana ami, ngizweni, ningachezuki emazwini omlomo wami.
- ⁸ Dedisela kude naye indlela yakho, ungasondeli emnyango wendlu yakhe,
- ⁹ funa unike abanye udumo lwakho, naye ononya iminyaka yakho,
- ¹⁰ funa abezizwe basuthe ngamandla akho, umshikashika wakho ube sendlini yomfokazi,
- ¹¹ uze ububule ekugcineni, lapho umzimba wakho nenyama yakho kuqediwe,
- ¹² ngokuthi: “Yeka ukuzonda kwami ukulaywa nokudelela kwenhliziyo yami ukusolwa!
- ¹³ Angilalelanga izwi labafundisi bami, angibekanga indlebe yami kubo abangifundisayo.
- ¹⁴ Ngacishe ngaba sehubini bonke phakathi kwebandla nasemhlanganweni.”
- ¹⁵ Phuza amanzi emgodini wakho, amanzi agobhozayo emthonjeni wakho.
- ¹⁶ Imithombo iyaphalala ngaphandle yini, nemifula yamanzi ezigcawini, na?
- ¹⁷ Mayibe ngeyakho wena wedwa, ingabi ngeyabafokazi kanye nawe.
- ¹⁸ Mawubusiswe umthombo wakho, uthokoze ngomfazi wobusha bakho.
- ¹⁹ Uyindluzelekazi ethandayo negogokazi elihle; amabele akhe mawakudelise ngesikhathi sonke, weqiwe njalo luthando lwakhe.
- ²⁰ Ubuyakweqelwani ngowesifazane ondindayo, ndodana yami, ugone isifuba somfokazi, na?
- ²¹ Ngokuba izindlela zomuntu ziphambi kwamehlo kaNkulunkulu; uyenza yonke imikhondo yakhe ukuba ilingane.
- ²² Omubi uyakubanjwa ngububi bakhe, abhajwe ngezintambo zezono zakhe.
- ²³ Uyakufa yena ngokuswela ukulaywa, nangobuningi bobuwula bakhe uyakuduka.

ISAPHLUKO 6

- N**dodana yami, uma uyisibambiso somakhelwane wakho, uma uxhawulene nomfokazi,
- ² ucushiwe ngamazwi omlomo wakho, ubanjiwe ngamazwi omlomo wakho,
- ³ yenza lokhu phela, ndodana yami, uzophule, lokhu ungene esandleni somakhelwane wakho: kothama phambi kwakhe, umncengisise.
- ⁴ Unganiki amehlo akho ubuthongo, nezinkophe zakho ukozela.
- ⁵ Zophule njengensephe kumzingeli nanjengenyoni esandleni somthiyi wezinyoni.
- ⁶ Yana entuthwaneni, vilandini, ubone izindlela zayo, uhlakaniphe,
- ⁷ yona ethi ingenamahluleli, nambonisi, nambusi,
- ⁸ ilungisa nokho ehlobo isinkwa sayo, ibuthe ngesikhathi sokuvuna ukudla kwayo.
- ⁹ Uyakulala kuze kube nini, vilandini? Uyakuvuka nini ebuthongweni bakho na?
- ¹⁰ Ubuthongo obuncane, ukozela okuncane, ukusonga izandla kancane kuze kulalwe,
- ¹¹ bese kuthi ubumpofu bakho bufike njengomhambuma, nokuswela kwakho njengomuntu wesihlangu.
- ¹² Umuntu omubi, umuntu wokona, nguye ohamba nomlomo ophambeneyo,
- ¹³ oqwayiza amehlo, eshudula ngezinyawo zakhe, ekhomba ngeminwe.
- ¹⁴ Ubuphoxo busenhliziyweni yakhe; uceba okubi ngesikhathi sonke; ususa ukuxabana.
- ¹⁵ Ngalokho ingozi yakhe iyakufika ngokuzumayo; ngokuphazima kweso uyakwaphulwa, kungabikho ukuphiliswa.
- ¹⁶ Kukhona izinto eziyisithupha azizondayo uJehova, yebo, eziyisikhombisa eziyizinengiso emphefumulweni wakhe:
- ¹⁷ amehlo azidlayo, nolimi lwamanga, nezandla ezichitha igazi elingenacala,

- ¹⁸ nenhliziyo eceba imicabango emibi, nezinyawo ezishesha ukugijimela ebubini,
- ¹⁹ nofakazi wamanga ophafuza inkohliso, obanga ukuxabana phakathi kwabazalwane.
- ²⁰ Ndodana yami, gcina umyalo kayihlo, ungawushiya umthetho kanyoko.
- ²¹ Yibophe enhliziyweni yakho njalo, uyithekeleze entanyeni yakho.
- ²² Mayikuhole ekuhambeni kwakho, ikulondoloze ekulaleni kwakho, ikhulume kuwe ekuvukeni kwakho.
- ²³ Ngokuba imiyalo iyisibani, nomthetho ungukukhanya, nokusola ngokulaya kuyindlela yokuphila,
- ²⁴ ukuze ugcinwe kowesifazane omubi, nasekuthopheni kolimi lowesifazane ondindayo.
- ²⁵ Ungakhanuki ubuhle bakhe enhliziyweni yakho, angakubambi ngezinkophe zakhe.
- ²⁶ Ngokuba intengo yowesifazane oyisiphingi iyiqebelengwane lesinkwa, kepha umfazi womuntu uzingela umphefumulo onqabileyo.
- ²⁷ Umuntu angaphatha umlilo esifubeni sakhe, izingubo zakhe zingashi, na?
- ²⁸ Umuntu angahamba phezu kwamalahle avuthayo, izinyawo zakhe zingahanguki, na?
- ²⁹ Unjalo yena ongena kumkamakhelwane: akuyikuthiwa ongenacala noma yimuphi omthintileyo.
- ³⁰ Abamdeleli yini oyisela ukuthi uyeba ukuba azisuthise laphe elambile na?
- ³¹ Uma efunyanwa, uyakubuyisa kasikhombisa, anikeze yonke impahla yendlu yakhe.
- ³² Ophinga nowesifazane akanakho ukuqonda; wenza lokho okuchitha umphefumulo wakhe.
- ³³ Uyakuthola imivimbo nehlazo, nenhlamba yakhe ayiyikwesulwa.
- ³⁴ Ngokuba isikhwele sendoda singukufutheka; ayiyikuyeka ngosuku lokuphindisela.
- ³⁵ Ayiyikunaka neze ihlawulo; ayaneliswa, noma uphana ngeziphos eziningi.

ISAPHLUKO 7

Nodana yami, gcina amazwi ami, uzibekela imiyalo yami.

- ² Gcina imiyalo yami, uphile, nomthetho wami njengenhlamvu yeso lakho.
- ³ Yibophe eminweni yakho, uyilobe esibhebheni senhliziyo yakho.
- ⁴ Yisho kukho ukuhlakanipha: “Ungudadewethu,” ubize ukuqonda ngokuthi owazana nawe,
- ⁵ ukuze bakugcine kowesifazane ondindayo, kumfokazi owenza bushelezi amazwi akhe.
- ⁶ Ngokuba efasiteleni lendlu yami ngalunguza eheleni lami,
- ⁷ ngabheka phakathi kwabangenalwazi, ngabona phakathi kwabasha insizwa engenakuqonda,
- ⁸ edlula esitaladini eduze negumbi lakhe. iya endleleni yendlu yakhe,
- ⁹ sekuhwelela kusihlwa, esigayegayeni sobusuku nobumnyama.
- ¹⁰ Bheka, isihlangabezwa ngowesifazane; izingubo zakhe zingezesifebe, enobuqili enhliziyweni.
- ¹¹ Uyanyakaza engenakuthula; izinyawo zakhe azihlali endlini yakhe;
- ¹² manje usemigwaqweni, nangu usezigcawini, uqamekela emagumbini onke.
- ¹³ Useyayibamba, uyayanga; uthwala amehlo, uthi kuyo:
- ¹⁴ “Imihlatshelo yeminikelo yokuthula yayingifanele; namuhla sengigcwalisile izithembiso zami.

- ¹⁵ Ngelokho ngiphumile ukukuhlangabeza ukuba ngifunise ubuso bakho; sengikutholile.
- ¹⁶ Ngendlele umbhede wami ngezindwangu zokumboza, neleni elinemishwe laseGibithe.
- ¹⁷ Ngifafazile umbhede wami ngemure, nangomhlaba, nangokinamona.
- ¹⁸ Woza sizanelise ngothando kuze kuse, sijabule ngokuthandana.
- ¹⁹ Ngokuba indoda yami ayikho ekhaya; ihambile uhambo olude;
- ²⁰ yaphatha isikhwama semali ngesandla sayo; iyakubuyela ekhaya ngosuku lokuhlangana kwenyanga.”
- ²¹ Uyamphambukisa ngamazwi akhe amaningi amahle; ngokuthopha kwezindebe zakhe uyamyenga.
- ²² Uyamlandela masinyane njengenkabi iya ekuhlathweni nanjengamaketanga ehlela isiboshwa esiyisiwula,
- ²³ umcibisholo uze uhlabe isibindi sakhe njengenyoni isheshela ogibeni, ingazi ukuthi lubekelwe ukuphila kwayo.
- ²⁴ Ngelokho, bantwana, ngizweni, nilalele amazwi omlomo wami.
- ²⁵ Inhliziyo yakho mayingaphambukeli ezindleleni zakhe, ungahambi emikhondweni yakhe.
- ²⁶ Ngokuba uwisile phansi abaninge abalimeleyo; ababuleweyo bakhe bayisixuku esikhulu.
- ²⁷ Indlu yakhe iyindlela eya endawemi yabafileyo, yehlela emakamelweni okufa.

ISAHLUKO 8

Ukuhlakanipha akumemezi yini, nokuqonda akukhiphi izwi lakho na?

- ² Kumi esiqongweni sezindawo eziphakemeyo, ngasendleleni phakathi kwemikhondo.
- ³ Ngaseceleni kwamasango, ngasekungeneni komuzi, lapho kungenwa ngeminyango, kuyamemeza ngokuthi:
- ⁴ “Nginyanibiza nina madoda; izwi lami likumadodana abantu.
- ⁵ Qondani ukuhlakanipha nina eningenalwazi; nani ziwula, manibe nenhliziyo eqondileyo.
- ⁶ Zwanini, ngokuba ngiyakulanda okukhulu; ukukhamisa kwezindebe zami kuyakuba ngokulungileyo.
- ⁷ Ngokuba umlomo wami uyakukhuluma iqiniso; ububi buyisinengiso ezindebeni zami.
- ⁸ Onke amazwi omlomo wami asekulungeni; akukho okuyisigwegwe nokuphambeneyo kuwo.
- ⁹ Aqondile onke koqondayo; alungile kothola ukwazi.
- ¹⁰ Yamukelani ukufundisa kwami kunesiliva, nokwazi kunegolide elikhethekileyo.
- ¹¹ Ngokuba ukuhlakanipha kuhle kunamarubi, nakho konke okungafiswa akunakulinganiswa nakho.
- ¹² Mina ukuhlakanipha ngakhile ekuqondeni, ngithola ukwazi namasu.
- ¹³ Ukumesaba uJehova kungukuzonda okubi; ukuzidla, nokuzikhukhumeza, nendlela embi, nomlomo wobuphoxo, ngiyakuzonda.
- ¹⁴ Kimina kukhona ukululeka nempumelelo; ngingukuqonda, nginamandla.
- ¹⁵ Amakhosi abusa ngami, nababusi bamisa ukulunga.
- ¹⁶ Izikhulu zibusa ngami, namakhosana, bonke abahluleli bomhlaba.
- ¹⁷ Ngiyathanda abangithandayo; abangifunayo bayakungifumana.

- ¹⁸ Ingcebo nodumo kukimi, ukunotha okumiyo nokulunga.
- ¹⁹ Isithelo sami sihle kunegolide, kunegolide elicwengekileyo, nenzuzo yami kunesiliva elikhethekileyo.
- ²⁰ Ngiyahamba endleleni yokulunga, phakathi kwemikhondo yokwahlulela,
- ²¹ ukuze ngenze abangithandayo badle ifa lemfuyo, ngigcwalise izindlu zabo zengcebo.
- ²² “UJehova wangidala ngingukuqala kwendlela yakhe ngaphambi kwemisebenzi yamandulo.
- ²³ Ngamiswa kwaphakade kwasekuqaleni, umhlaba ungakabikho.
- ²⁴ Lungakabikho utwa ngazalwa, ingakabikho imithombo egcwele amanzi.
- ²⁵ Zingakasekelwa izintaba, namagquma engakabikho, ngazalwa,
- ²⁶ engakawenzi umhlaba namasimu, nokuqala kothuli lwezwe.
- ²⁷ Ekulungiseni kwakhe izulu ngangikhona, nasekudwebeni kwakhe umkhathi ebusweni botwa.
- ²⁸ Lapho enza ukuba isibhakabhaka phezulu siqine, nemithombo yotwa iphuphume ngamandla,
- ²⁹ lapho emisela ulwandle umncele, ukuze amanzi angeqi izwi lakhe, nalapho emisa izisekelo zomhlaba,
- ³⁰ khona nganginaye ngiyingcweti yomsebenzi, ngiyintokozo yakhe imihla ngemihla, ngijabula phambi kwakhe isikhathi sonke,
- ³¹ ngijabula ezweni lomhlaba wakhe, intokozo yami ikanye namadodana abantu.
- ³² “Ngalokho, bantwana, ngizweni, ngokuba babusisiwe abagcina izindlela zami.
- ³³ Yizwani ukulaya, nihlakani phe, ningakwenqabi.
- ³⁴ Ubusisiwe umuntu ongizwayo, elinda imihla ngemihla ngasemasangweni ami, ehlala ngasezinsikeni zeminyango yami.
- ³⁵ Ngokuba ongifumanayo, ufumana ukuphila, azuze umusa kuJehova.
- ³⁶ Ongangifumani uyona umphefumulo wakhe; bonke abangizondayo bathanda ukufa.”

ISAHLUKO 9

- U**kuhlakanipha kwakhile indlu yakho; kuzibazile izinsika zakho eziyisikhombisa.
- ² Kuhlabile umhlathshelo, kuvubele iwayini lakho; futhi kulungisile itafula lakho.
- ³ Kuthumile izintombi zakho, kuyamema emagqumeni aphakemeyo omuzi, kuthi:
- ⁴ “Ongenalwazi makaphambukele lapha,” kongenangqondo kuthi:
- ⁵ “Wozani nidle isinkwa sami, niliphuze iwayini engilivubeleyo.
- ⁶ Yekani ubuwula, niphile, nihambe ngendlela yokuqonda.
- ⁷ “Osola isideleli uzithathela inhlamba; othethisa omubi uzitholela isisihla.
- ⁸ Ungathethisi isideleli, funa sikuzonde; thethisa isihlakaniphi, siyakukuthanda.
- ⁹ Siphe isihlakaniphi, siyakwanda ngokuhlakanipha; fundisa olungileyo, uyakwenezela emfundweni.
- ¹⁰ “Ukuqala kokuhlakanipha kungukumesaba uJehova, nokumazi oNgcwele kungukuqonda.
- ¹¹ Ngokuba ngami izinsuku zakho ziyakuba ziningi, neminyaka yokuphila kwakho iyakwenezelwa kuwe.
- ¹² Uma uhlakaniphile, uzihlakaniphele; uma udelela, uyakukuthwala wena wedwa.”

- ¹³ Ubuwula bungowesifazane oyisithutha onomsindo, ongazi lutho.
- ¹⁴ Uhlezi ngasemnyango wendlu yakhe esihlalweni ezindaweni eziphakemeyo zomuzi
- ¹⁵ ukuba ameme abadlula endleleni, abaqonda emikhondweni yabo, ngokuthi:
- ¹⁶ “Ongenalwazi makaphambukele lapha,” kongenangqondo uthi:
- ¹⁷ “Amanzi ebiweyo amnandi, nesinkwa sentukuso singesenamisayo.”
- ¹⁸ Kepha akazi ukuthi kuyizithunzi ezilapho nokuthi izimenywa zakhe zisezigodini zendawo yabafileyo.

ISAHLUKO 10

Nazi izaga zikaSolomoni: Indodana ehlakaniphileyo ithokozisa uyise, kepha indodana eyisiwula ilusizi kunina.

- ² Ingcebo yobubi ayisizi lutho, kepha ukulunga kophula ekufeni.
- ³ UJehova akavumi ukuba olungileyo alambe, kepha isifiso somubi uyasihlohloza.
- ⁴ Isandla esinobudenge siveza ubumpofu, kepha isandla sokukhuthala siyacebisa.
- ⁵ Obutha ehlobo uyindodana ehlakaniphileyo; olele ubuthongo ngesikhathi sokuvuna uyindodana ehlazisayo.
- ⁶ Izibusiso zisekhanda lolungileyo, kepha umlomo wababi uyafihla ubudlwangudlwangu.
- ⁷ Ukukhunjulwa kolungileyo kubusisekile, kepha igama lababi liyabola.
- ⁸ Ohlakaniphile ngenhliziyo uyakwamukela imiyalo, kepha isiwula esiphoshozayo siyakuwiswa.
- ⁹ Ohamba ngobuqotho uhamba ngokulondeka, kepha ohlanekezela izindlela zakhe uyakwaziwa.
- ¹⁰ Oqwayiza iso ubanga usizi, kepha osola ubuso nobuso uveza ukuthula.
- ¹¹ Umlomo wolungileyo ungumthombo wokuphila, kepha umlomo wababi ufihla ubudlwangudlwangu.
- ¹² Inzondo iyabanga ukuxabana, kepha uthando luyasibekela iziphambeko zonke.
- ¹³ Ezindebeni zoqondileyo kufunyanwa ukuhlakanipha, kepha uswazi lungolomhlane wongenangqondo.
- ¹⁴ Abahlakaniphileyo bayabekelela ukwazi, kepha umlomo wesiwula uyincithakalo eseduze.
- ¹⁵ Imfuyo yesicebi ingumuzi waso onamandla; incithakalo yabampofu ingubumpofu babo.
- ¹⁶ Umsebenzi wolungileyo ungowokuphila; inzuzo yababi ingeyokona.
- ¹⁷ Onaka ukulaywa usendleleni yokuphila, kepha owengqaba ukusolwa uyaduka.
- ¹⁸ Ofihla inzondo unezindebe zamanga; ophumisa inhlebo uyisiwula.
- ¹⁹ Lapho amazwi emaningi khona, akuphuthi ukuphambeka; obamba umlomo wakhe uhlakaniphile.
- ²⁰ Ulimi lolungileyo luyisiliva elikhethekileyo; ingqondo yababi iyinto encane.
- ²¹ Izindebe zolungileyo ziyondla abaningi, kepha iziwula ziyafa ngokuswela ingqondo.
- ²² Isibusiso sikaJehova siyacebisa; akenezeli usizi kuso.
- ²³ Ukwenza okubi kunjengokudlala kuso isiwula; kunjalo ukuhlakanipha kumuntu onengqondo.
- ²⁴ Akwesabayo omubi kuyamehlela, nabakufisayo abalungileyo bayakuphiwa.
- ²⁵ Lapho sidlula isivunguvungu, akasekho omubi, kepha olungileyo uyisisekelo

esingunaphakade.

²⁶ Njengoviniga emazinyweni nomusi emehlweni, linjalo ivila kwabalithumileyo.

²⁷ Ukumesaba uJehova kuyandisa izinsuku, kepha iminyaka yababi iyancishiswa.

²⁸ Ithemba labalungileyo liyakuba yintokozo, kepha abakwethembayo ababi kuyakubhubha.

²⁹ Indlela kaJehova iyingqaba kopheleleyo, kepha incithakalo ikubenzi bokona.

³⁰ Olungileyo akayikunyakaziswa kuze kube phakade, kepha ababi abayikuhlala ezweni.

³¹ Umlomo wolungileyo uyathela ukuhlakanipha, kepha ulimi oluphambeneyo luyakunqunywa.

³² Izindebe zolungileyo ziyakwazi okuhle, kepha umlomo wababi okuphambeneyo.

ISAHLUKO 11

Isilinganiso esikhohlisayo siyisinengiso kuJehova, kepha isisindo esiyiso siyintokozo yakhe.

² Lapho kufika ukuziqhenya, kufika nehlazo; kepha kwabathobekileyo kukhona ukuhlakanipha.

³ Ukuphelela kwabaqotho kuyabahola, kepha ukuphambanisa kwabambuluzayo kuyabachitha.

⁴ Ingcebo ayisizi ngosuku lolaka, kepha ukulunga kophula ekufeni.

⁵ Ukulunga kopheleleyo kuqondisa indlela yakhe, kepha omubi uyakuwa ngobubi bakhe.

⁶ Ukulunga kwabaqotho kuyabophula, kepha abambuluzayo babanjwa ezifisweni zabo.

⁷ Akwethembayo umuntu omubi kuyaphela ekufeni kwakhe, nethemba lobubi liyabhubha.

⁸ Olungileyo uyakhululwa osizini, kepha omubi ungena esikhundleni sakhe.

⁹ Ngomlomo umuntu ongenaNkulunkulu ubulala umakhelwane wakhe, kepha abalungileyo bayakhululwa ngokwazi.

¹⁰ Nxa abalungileyo behlezi kahle, umuzi uyathokoza; lapho bebhubha, kukhona ukwenanela.

¹¹ Ngesibusiso sabaqotho umuzi uyaphakanyiswa, kepha ngomlomo wababi uyachithwa.

¹² Odelela umakhelwane wakhe akanakuhlakanipha, kepha umuntu onengqondo uyazithulela.

¹³ Ohamba encetheza uyambula izimfihlakalo, kepha othembekile emoyeni uyayisibekela indaba.

¹⁴ Lapho kungekho iziluleko, abantu bayawa, kepha lapho kukhona abeluleki abaningi, lapho kukhona ukuphumelela.

¹⁵ Uyahlupheka nokuhlupheka omela umfokazi, kepha ozonda ukunika isibambiso ulondekile.

¹⁶ Owesifazane onomusa uzuza udumo, nezidlwangudlwangu zizuza ingcebo.

¹⁷ Umuntu onesihawu wenzela okuhle umphefumulo wakhe, kepha ononya uhlupha inyama yakhe.

¹⁸ Omubi uthola inzuzo yenkohliso, kepha ohlwanyela ukulunga unomvuzo oqinisekileyo.

¹⁹ Oqinile ekulungeni uyakuphila, kepha olandela okubi, kuyakuba ngukufa kwakhe.

²⁰ Abanhliziyi ephambeneyo bayisinengiso kuJehova. kepha abapheleleyo endleleni yabo bayintokozo kuye.

²¹ Impela omubi akayekwa, kepha inzalo yabalungileyo iyakhululwa.

- ²² Njengendandatho yegolide empumulweni yengulube, unjalo owesifazane omuhle ongenangqondo.
- ²³ Isifiso sabalungileyo singokuhle kuphela; ithemba lababi lilulaka.
- ²⁴ Ukhona ohlakazayo; nokho uyenezelwa kakhulu; kepha ogodla kunokufaneleyo ubangelwa ukuswela kuphela.
- ²⁵ Umphefumulo ophanayo uyakukhuluphaliswa; ophuzisayo uyakuphuziswa naye.
- ²⁶ Ogodla amabele, abantu bayamqalekisa, kepha isibusiso siyakuba sekhandalothengisa ngawo.
- ²⁷ Ofuna okuhle ufuna okwamukelekayo, kepha ofuna okubi, kuyakumehlela.
- ²⁸ Owethemba ingcebo yakhe uyakuwa, kepha abalungileyo bayakuhluma njengamaqabunga aluhlaza.
- ²⁹ Okhathaza indlu yakhe uyakudla ifa lomoya, nesiwula siyakuba yinceku yonenhliziyohlakaniphileyo.
- ³⁰ Isithelo solungileyo singumuthi wokuphila, nohlakaniphileyo uyazuza imiphefumulo.
- ³¹ Bheka, olungileyo uyavuzwa emhlabeni; kakhulu kangakanani omubi nesoni.

ISAHLUKO 12

Othanda ukulaywa uthanda ukwazi; ozonda ukusolwa uyisiwula.

- ² Omuhle uthola umusa kuJehova, kepha umuntu wamacebo uyamlahla.
- ³ Umuntu akanakuma ngobubi, kepha impande yabalungileyo ayiyikunyakaziswa.
- ⁴ Owesifazane okhuthuleyo ungumqhele kuyo indoda yakhe, kepha ohlazisayo unjengokubola kwamathambo ayo.
- ⁵ Imicabango yabalungileyo ingeyokwahlulela, kepha iziluleko zababi ziyinkohliso.
- ⁶ Amazwi ababi aqamekela igazi, kepha umlomo wabaqotho uyabophula.
- ⁷ Ababi bayachithwa, bangabikho, kepha indlu yabalungileyo iyakuma.
- ⁸ Umuntu uyadunyiswa ngokokuhlakanipha kwakhe, kepha ophambene ngenhliziyoyadelelwa.
- ⁹ Odelelwayo eyinceku udlula ozidumisayo eswele ukudla.
- ¹⁰ Olungileyo uyakunaka ukuphila kwesilwane sakhe, kepha isihhe sababi silunya.
- ¹¹ Olima insimu yakhe uyakusutha ngokudla, kepha olandela amayiyane akanangqondo.
- ¹² Ishinga lifisa impango yababi, kepha impande yabalungileyo iyathela.
- ¹³ Ngokuphambeka kwezindebe kukhona ugibe lomubi, kepha olungileyo uyaphuma ekuhluphekeni.
- ¹⁴ Umuntu uyasutha ngokuhle ngesithelo somlomo wakhe, nemisebenzi yezandla zomuntu iyabuyela kuye.
- ¹⁵ Indlela yesiwula ilungile emehlweni aso, kepha ohlakaniphileyo ulalela iziluleko.
- ¹⁶ Ukukhathazeka kwesiwula kuyaziwa ngosuku, kepha oqondileyo uyasibekela ihlazo.
- ¹⁷ Ophefumula iqiniso ulanda ngokulunga, kepha ufakazi wamanga ngenkohliso.
- ¹⁸ Bakhona abaphahluka njengokuhlaba kwenkemba, kepha izilimi zabahlakaniphileyo ziyimpiliso.
- ¹⁹ Indebe yeqiniso iyakuma kuze kube phakade, kepha ulimi lwamanga lungolomzuzwana nje.
- ²⁰ Inkohliso isezinhliziyweni zabaceba okubi, kepha abaluleka ukuthula, kubona kukhona intokozo.

- ²¹ Olungileyo akayikwehlelwa nangokukodwa okubi, kepha ababi bayakugcwala ububi.
- ²² Izindebe zamanga ziyisinengiso kuJehova, kepha abenza iqiniso bayintokozo yakhe.
- ²³ Umuntu oqondileyo uyafihla ukwazi, kepha izinhliziyi zeziwula zimemeza ubuwula.
- ²⁴ Isandla sabakhutheleyo siyakubusa, kepha izidenge ziyakuphoqelwa umsebenzi.
- ²⁵ Ukukhathazeka enhliziyweni yomuntu kuyayithobisa, kepha izwi elihle liyayithokozisa.
- ²⁶ Olungileyo ungumholi womakhelwane wakhe, kepha indlela yababi iyabadukisa.
- ²⁷ Isidenge asiyosi inyamazane yaso, kepha imfuyo enqabileyo ingeyokhutheleyo.
- ²⁸ Endleleni yokulunga kukhona ukuphila, nalapho umkhondo wakho udlula khona, akukho ukufa.

ISAHLUKO 13

- ¹ Indodana ehlakaniphileyo iyalaywa nguyise, kepha isideleli asilaleli ukukhuzwa.
- ² Umuntu uyadla okuhle ngesithelo somlomo wakhe, kepha umphefumulo wabambuluzayo uyadla ubudlwangudlwangu.
- ³ Olinda umlomo wakhe ugcina ukuphila kwakhe; okhamisa izindebe zakhe uyakuba nencithakalo.
- ⁴ Umphefumulo wevila uyafisa, ungatholi lutho, kepha imiphefumulo yabakhutheleyo iyakhuluphaliswa.
- ⁵ Olungileyo uyazonda amazwi amanga, kepha omubi ubanga amahloni, ahlazise.
- ⁶ Ukulunga kuyamlondoloza ondlela yakhe iphelele, kepha ububi buyachitha isoni.
- ⁷ Kukhona ozishaya ocebileyo, engenalutho kodwa; kukhona ozishaya ompofu, enemfuyo enkulu.
- ⁸ Ihlawulo lokuphila komuntu liyingcebo yakhe, kepha ompofu akezwa ukukhuzwa.
- ⁹ Ukukhanya kwabalungileyo kuyathokoza, kepha izibani zababi ziyacimeka.
- ¹⁰ Ngokuziqhenya kuvela ukuxabana kuphela, kepha kwabalulekwayo kukhona ukuhlakanipha.
- ¹¹ Imfuyo etholakala kalula iyancipha, kepha obutha kancane kancane uyandiselwa.
- ¹² Ithemba elilitshazisiweyo ligulisa inhliziyi; isifiso esigcwalisiweyo singumuthi wokuphila.
- ¹³ Odelela izwi uzehlisela ukubhujiswa, kepha owesaba imiyalo uyakuvuzwa.
- ¹⁴ Ukufundisa kohlakaniphileyo kungumthombo wokuphila, ukuze kudedwe ezihibeni zokufa.
- ¹⁵ Ukuqonda kahle kuveza umusa, kepha indlela yabambuluzayo ilukhuni.
- ¹⁶ Bonke abaqondileyo basebenza ngokwazi, kepha isiwula sihlakaza ubuwula.
- ¹⁷ Isithunywa esibi siwela ebubini, kepha isigijimi esithembekileyo siyimpiliso.
- ¹⁸ Ubumpofu nehlazo kukuye onqaba ukulaywa, kepha onaka ukusolwa uyadunyiswa.
- ¹⁹ Isifiso esigcwalisiweyo simnandi emphefumulweni, kepha ukudeda ebubini kuyisinengiso kuzo iziwula.
- ²⁰ Ohamba nabahlakaniphileyo uyakuhlakanipha, kepha umngane weziwula uyakushoshazelwa yizo.
- ²¹ Ububi bulandela izoni, kepha abalungileyo bavuzwa ngokuhle.
- ²² Olungileyo ushiyela abantwana babantwana bakhe ifa, kepha ingcebo yesoni ibekelelwa olungileyo.
- ²³ Emqathweni wabampofu kukhona ukudla okuningi, kepha kukhona okuchithwa ngenxa

yokungalungi.

²⁴ Oyeka uswazi uyazonda indodana yakhe, kepha oyithandayo uyayilaya ngesineke.

²⁵ Olungileyo uyadla uze usuthe umphefumulo wakhe, kepha isisu sababi siyaswela.

ISAHLUKO 14

Owesifazane ohlakaniphileyo uyakha indlu yakhe, kepha oyisiwula uyayidiliza ngezandla zakhe.

² Ohamba ngobuqotho uyamesaba uJehova, kepha ophambanisa izindlela zakhe uyamdelela.

³ Emlonyeni wesiwula kukhona induku yokuziqhenya kwaso, kepha izindebe zabahlakaniphileyo ziyabalondoloza.

⁴ Lapho kungekho khona izinkomo, umkhombe awunalutho, kepha inzuzo inkulu ngamandla ezinkabi.

⁵ Ufakazi oqinisileyo akaqambi amanga, kepha ufakazi ongaqinisile uyaphafuza amanga.

⁶ Isideleli siyafuna ukuhlakanipha singakutholi, kepha ukwazi kulula koqondayo.

⁷ Suka phambi komuntu oyisiwula, ngokuba lapho awuboni izindebe zokwazi.

⁸ Ukuhlakanipha koqondileyo kungukuqonda indlela yakhe, kepha ubuwula beziwula buyinkohliso.

⁹ Iziwula ziyadelela umnikelo wecala, kepha phakathi kwabaqotho wamukelekile.

¹⁰ Inhliziyo iyazi ubumunyu bayo; umfokazi akahlanganyeli intokozo yayo.

¹¹ Indlu yababi iyachithwa, kepha itende labaqotho liyahluma.

¹² Kukhona indlela ebonakala sengathi ilungile kumuntu, kepha ukuphela kwayo kuyindlela yokufa.

¹³ Nasekuhlekeni inhliziyo inobuhlungu, nokuphela kwentokozo kulusizi.

¹⁴ Ohlehla ngenhliziyo uyasutha ngezindlela zakhe, nomuntu omuhle ngemisebenzi yakhe.

¹⁵ Ongenalwazi uyakholwa ngamazwi onke, kepha oqondileyo uyaqaphela ukunyathela kwakhe.

¹⁶ Ohlakaniphileyo uyesaba, udeda ebubini, kepha isiwula siyaqhosha, singanaki lutho.

¹⁷ Isififane siyenza ubuwula, kepha umuntu wamasu unokuthula.

¹⁸ Abangenalwazi badla ifa lobuwula, kepha abaqondileyo baqheliswa ngokwazi.

¹⁹ Ababi bakhothama phambi kwabalungileyo, namashinga ngasemasangweni abalungileyo.

²⁰ Ompofu uyazondwa nangumakhelwane wakhe, kepha ocebileyo unabaningi abamthandayo.

²¹ Odelela umakhelwane wakhe uyona, kepha onomusa kwabampofu ubusisiwe.

²² Angithi bayaduka abaceba okubi na? Umusa neqiniso kuyakuba ngokwabaqamba okuhle.

²³ Wonke umshikashika unenzuzo, kepha amazwi omlomo abanga ukuswela kuphela.

²⁴ Umqhele wabahlakaniphileyo uyingcebo yabo, umgexo weziwula ungubuwula.

²⁵ Ufakazi oqinisileyo uyophula imiphefumulo, kepha ophafuza amanga unenkohliso.

²⁶ Ekumesabeni uJehova kukhona ithemba elinamandla; abantwana bakhe bayakuba nesiphephelo.

²⁷ Ukumesaba uJehova kungumthombo wokuphila, ukuze kudedwe ezingibeni zokufa.

- ²⁸ Udumo lwenkosi lungobuningi babantu, kepha ukuswela abantu kungukuchithwa kwesikhulu.
- ²⁹ Owephuza ukuthukuthela unokuqonda okuningi, kepha isififane siyaphakamisa ubuwula.
- ³⁰ Inhliziyo ezolileyo ingukuphila kwenyama, kepha umhawu ungukubola kwamathambo.
- ³¹ Ocindezela ompofu usola uMenzi wakhe, kepha onomusa koswelayo uyamdumisa.
- ³² Omubi uwiswa phansi ngobubi bakhe, kepha olungileyo unethemba ekufeni kwakhe.
- ³³ Ukuhlakanipha kuhlezi enhliziyweni yonokuqonda, kepha phakathi kweziwula akwaziwa.
- ³⁴ Ukulunga kuyaphakamisa isizwe, kepha ukona kuyihlazo kubantu.
- ³⁵ Isisa senkosi sikuyo inceku enokuqonda, kepha intukuthelo yayo iyakuba kwehlazisayo.

ISAHLUKO 15

- ¹ Ipendulo ethambileyo iyabuyisa ukufutheka, kepha izwi elilukhuni livusa ulaka.
- ² Ulimi lwabahlakaniphileyo luveza kahle ukwazi, kepha umlomo weziwula uphafuza ubuwula.
- ³ Amehlo kaJehova asezindaweni zonke; aqaphela ababi nabahle.
- ⁴ Ulimi oluthulayo lungumuthi wokuphila, kepha ukuphambanisa kwalo kungukuchotshozwa komoya.
- ⁵ Isiwula siyadelela ukulaya kukayise, kepha onaka ukusolwa uyathola ukuqonda.
- ⁶ Endlini yolungileyo kukhona ingcebo eningi, kepha enzuzweni yababi kukhona ukuhlupheka.
- ⁷ Izindebe zabahlakaniphileyo ziyasakaza ukwazi, kepha izinhliziyi zeziwula azinjalo.
- ⁸ Umhlatshelelo wababi uyisinengiso kuJehova, kepha umkhuleko wabaqotho uyintokozo yakhe.
- ⁹ Indlela yababi iyisinengiso kuJehova, kepha uyamthanda olandela ukulunga.
- ¹⁰ Ukulaywa kukhulu koyishiya indlela; ozonda ukusolwa uyakufa.
- ¹¹ Indawo yabafuleyo nokubhubha kuphambi kukaJehova; kakhulu kangakanani izinhliziyi zabantwana babantu.
- ¹² Isideleli asithandi ukusolwa; asiyi kwabahlakaniphileyo.
- ¹³ Inhliziyo ethokozayo yenza ubuso bube buhle, kepha ngosizi lwenhliziyo uyachotshozwa umoya.
- ¹⁴ Inhliziyo yoqondileyo iyafuna ukwazi, kepha umlomo weziwula uyadla ubuwula.
- ¹⁵ Zonke izinsuku zohluphekayo zimbi, kepha onhliziyo yakhe yenamile unedili njalo.
- ¹⁶ Okuncane kanye nokumesaba uJehova kungcono kunengcebo eningi kanye nokukhathazeka.
- ¹⁷ Isidlo semifino lapho kukhona uthando singcono kunenkabi ekhuluphalisiweyo kanye nenzondo.
- ¹⁸ Umuntu ofuthayo uyavusa ukuxabana, kepha owephuza ukuthukuthela uthulisa ingxabano.
- ¹⁹ Indlela yevila injengothango lobobe, kepha umkhondo wabakhutheleyo ungumendo.
- ²⁰ Indodana ehlaniphelelyo iyajabulisa uyise, kepha umuntu oyisiwula uyadelela unina.
- ²¹ Ubuwula buyintokozo kongenangqondo, kepha umuntu oqondileyo uyaqondisa ukuhamba kwakhe.

- ²² Lapho kungekho khona ukululekana, amasu ayachitheka, kepha ngobuningi babeluleki ayakuma.
- ²³ Umuntu uyathokoza ngokuphendula komlomo wakhe, nezwi ngesikhathi salo lihle kangakanani!
- ²⁴ Kohlakaniphileyo indlela yokuphila iya phezulu ukuba adede endaweni yabafileyo phansi.
- ²⁵ Indlu yabaziqhenyayo uJehova uyayisiphula, kepha uyamisa umkhawulo womfelokazi.
- ²⁶ Amacebo amabi ayisinengiso kuJehova, kepha amazwi acwebileyo ayamenamisa.
- ²⁷ Ohahela inzuzo uhlupha indlu yakhe, kepha ozonda imivuzo uyakuphila.
- ²⁸ Inhliziyo yolungileyo iyacabanga ukuphendula, kepha imilomo yababi iyaphafuza izinto ezimbi.
- ²⁹ UJehova ukude nababi, kepha uyezwa imikhuleko yabalungileyo.
- ³⁰ Ukukhanya kwamehlo kuyathokozisa inhliziyo, nezindaba ezinhle ziyanonisa amathambo.
- ³¹ Indlebe elalela ukusola kokuphila iyakuhlala phakathi kwabahlakaniphileyo.
- ³² Onqaba ukulaywa udelela umphefumulo wakhe, kepha olalela ukusolwa uzuza ingqondo.
- ³³ Ukumesaba uJehova kungukulaywa kokuhlakanipha; ukuthobeka kuyandulela udumo.

ISAPHLUKO 16

Umuntu unamasu enhliziyweni, kepha impendulo yolimi ivela kuJehova.

- ² Zonke izindlela zomuntu zimhlophe emehlweni akhe, kepha uJehova uyalinganisa imimoya.
- ³ Gingqela kuJehova imisebenzi yakho, ukuze kuqiniswe amasu akho.
- ⁴ UJehova wenzile konke kube nomgomo wakho; yebo, nomubi umenzele usuku olubi.
- ⁵ Bonke abazidlayo ngenhliziyo bayisinengiso kuJehova; impela abayikuyekwa.
- ⁶ Ngomusa neqiniso ukona kuyahlangulwa, nangokumesaba uJehova kudedwa eubini.
- ⁷ Lapho izindlela zomuntu zimthokozisa uJehova, uzenza nezitha zakhe ukuba zihlalisane kahle naye.
- ⁸ Okuncane kanye nokulunga kungcono kunenzuzo enkulu kanye nokungalungi.
- ⁹ Inhliziyo yomuntu iceba indlela, kepha uJehova uyaqondisa izinyathelo zakhe.
- ¹⁰ Izimpendulo zikaNkulunkulu zisezindebene zenkosi; umlomo wayo awuyikuphambuka ekwahluleleni.
- ¹¹ Ukulinganisa nesilinganiso esilungileyo kungokukaJehova; zonke izisindo zasesikhwameni zingumsebenzi wakhe.
- ¹² Ukwenza okubi kuyisinengiso emakhosini, ngokuba isihlalo sobukhosi simiswa ngokulunga.
- ¹³ Izindebe ezilungileyo ziyintokozo yamakhosi; amazwi abaqotho ayawathanda.
- ¹⁴ Intukuthelo yenkosi injengezithunywa zokufa, kepha umuntu ohlakaniphileyo uyayidambisa.
- ¹⁵ Ekukhanyeni kobuso benkosi kukhona ukuphila, nesisa sayo sinjengefu lemvula yamuva.
- ¹⁶ Kungcono kangakanani ukuzuza ukuhlakanipha kunegolide; yebo, ukuzuza ukuqonda nga kukhethwa kunesiliva.

- ¹⁷ Umendo wabaqotho ungukudeda ebubini; oqaphela indlela yakhe ulondoloza umphefumulo wakhe.
- ¹⁸ Ukuzidla kuyandulela ukubhujiswa, nomoya oziqhenyayo wandulela ukuwa.
- ¹⁹ Kungcono ukuba nomoya othobekileyo kanye nabathobekileyo, kunokwabelana impango nabazidlayo.
- ²⁰ Onakekela izwi uyakufumana okuhle, nowethembayo kuJehova ubusisiwe.
- ²¹ Ohlakaniphile ngenhliziyo uyakubizwa ngokuthi oqondileyo, nobumnandi bezindebe buyandisa imfundiso.
- ²² Ukuqonda kungumthombo wokuphila konakho, kepha ubuwula bungukulaywa kweziwula.
- ²³ Inhliziyo yohlakaniphileyo iyafundisa umlomo wakhe, yenezele imfundiso ezindebeni zakhe.
- ²⁴ Amazwi amahle anjengamakhekheba oju; amnandi emphefumulweni, ayimpiliso emathanjeni.
- ²⁵ Kukhona indlela eqondile phambi komuntu, kepha ukuphela kwayo kuyizindlela zokufa.
- ²⁶ Iphango lesisebenzi liyasisebenzela, ngokuba umlomo waso uyasiqhuba.
- ²⁷ Umuntu omubi uphanda okubi, nasezindebeni zakhe kunjengomlilo ohlangulayo.
- ²⁸ Umuntu ophambeneyo usakaza ukuxabana, nomncethezi wahlukanisa abahlobo.
- ²⁹ Umuntu oyisidlwangudlwangu uyenga umakhelwane wakhe, amhambise endleleni engenhle.
- ³⁰ Ocimeza amehlo akhe uceba okuphambanisayo, noluma izindebe zakhe ufeza okubi.
- ³¹ Ubumpunga bungumqhele wodumo; bufumaniswa endleleni yokulunga.
- ³² Owephuza ukuthukuthela muhle kuneqhawe, nobusa umoya wakhe kunonqoba umuzi.
- ³³ Inkatho yenzelwa emathangeni, kepha ukwahlulela kwayo kungokukaJehova.

ISAHLUKO 17

Umtshamo owomileyo kanye nokuthula ungcono kunendlu egcwele okuhlatsiweyo kanye nokuxabana.

- ² Inceku eqondileyo iyabusa phezu kwendodana ehlazisayo; iyakudla ifa phakathi kwezelamani.
- ³ Ukhamba lokuncibilikisela lungolwesiliva, nesithando ngesegolide, kepha ovivinya izinhliziyi nguJehova.
- ⁴ Owenza okubi uqaphela izindebe zokona, nomqambimanga ubeka indlebe olimini olubi.
- ⁵ Oklolodela ompofu usola uMenzi wakhe, nothokoza ngengozi akayikuyekwa.
- ⁶ Abantwana babantwana bangumqhele wabadala, nodumo lwabantwana lungoyise.
- ⁷ Izindebe ezinobungcweti azifanele isiwula; kakhulu kangakanani umlomo wamanga isikhulu.
- ⁸ Isipho sinjengetshe elinqabileyo emehlweni omninilo: noma ebhekaphi, uyaphumelela.
- ⁹ Osibekela isiphambeko ufuna uthando, kepha onokondisa indaba wahlukanisa abahlobo.
- ¹⁰ Insolo ingena koqondileyo kunemivimbo eyikhulu koyisiwula.
- ¹¹ Omubi ufuna ukuhlubuka kuphela; ngalokho kuyakuthunyelwa kuye isithunywa esinonya.
- ¹² Umuntu makahlangane nebhere elaphuciwe amawundlu alo kunesiwula ebuwuleni

baso.

- 13** Ophindisela okuhle ngokubi, ububi abuyikusuka endlini yakhe.
- 14** Ukuqala kokuxabana kunjengokuvula amanzi; ngalokho yeka inkani, ingakashisi.
- 15** Othetha omubi nolahla olungileyo bayisinengiso kuJehova bobabili.
- 16** Yini ukuba kube yimali esandleni sesiwula ukuthenga ukuhlakanipha, kungekho ukuqonda, na?
- 17** Umngane uthanda ngezikhathi zonke, nomzawlane uzalwa ekuhluphekeni.
- 18** Umuntu oswela ingqondo unikana nomunye izandla, abe yisibambiso phambi komakhelwane wakhe.
- 19** Othanda ukuxabana uthanda isiphambeko; owenza umnyango wakhe ukuba uphakame ufuna ukubhujiswa.
- 20** Onenhliziyo ephambeneyo akafumani okuhle; onolimi oluyisigwegwe uwela engozini.
- 21** Ozala isiwula kulusizi kuye; uyise wesiwula akathokozi.
- 22** Inhliziyo eyenamileyo iyikhambi elihle, kepha umoya owaphukileyo uyomisa amathambo.
- 23** Omubi uyamukela umvuzo okhishwa esifubeni ukuba aphambukise izindlela zokwahlulela.
- 24** Ukuhlakanipha kuphambi koqondileyo, kepha amehlo esiwula asemikhawulweni yomhlaba.
- 25** Indodana eyisiwula ilusizi kuyise nokubaba kowayizalayo.
- 26** Ukuhlawulisa olungileyo akukuhle, nokushaya abaqotho akulungile.
- 27** Obamba amazwi akhe unokwazi; onomoya opholileyo ungumuntu oqondileyo.
- 28** Nesiwula lapho sithule kuthiwa isihlakaniphi; ovala umlomo wakhe ungoqondileyo.

ISAHLUKO 18

Ozahlukanisayo ufuna esakhe isifiso, uphika konke ukuhlakanipha.

- 2** Isiwula asithokozi ngokuqonda, kuphela ngokuveza okusenhliziyweni yakhe.
- 3** Lapho kufika omubi, kufika nokudelela; kanye nehlazo kukhona inhlamba.
- 4** Amazwi omlomo womuntu anjengamanzi ajulileyo, nomfula ogobhozayo, nomthombo wokuhlakanipha.
- 5** Ukukhetha ubuso bomubi ukuba olungileyo aphambukiswe ekwahlulelweni akukuhle.
- 6** Izindebe zesiwula ziletha ukuxabana, nomlomo waso ubiza imivimbo.
- 7** Umlomo wesiwula ungukubhujiswa kwaso, nezindebe zaso zilugibe lomphefumulo waso.
- 8** Amazwi omncethezi anjengezibiliboco; ayehlela kokuphakathi komuntu.
- 9** Ovilapha emsebenzini wakhe yena ungumfowabo wochithayo.
- 10** Igama likaJehova lingumbhoshongo onamandla; olungileyo ugijimela kuwo, alondeke.
- 11** Imfuyo yesicebi ingumuzi waso onamandla; injengogange oluphakemeyo emicabangweni yaso.
- 12** Ngaphambi kokubhujiswa inhliziyo yomuntu iyaziqhenya; ukuthobeka kwandulela udumo.
- 13** Obuyisa izwi engakezwa, kungubuwula nehlazo kuye.
- 14** Umoya womuntu uyasekela ubuthakathaka bakhe, kepha ngubani ongathwala umoya owaphukileyo na?

- 15 Inhliziyo yoqondileyo iyazuza ukwazi, nezindlebe zabalungileyo ziyafuna ukwazi.
- 16 Isipho somuntu siyamenzela indawo, simholele kwabakhulu.
- 17 Ongowokuqala ecaleni lakhe usengathi ulungile, kepha umakhelwane wakhe ufika, amphenye.
- 18 Inkatho iyaqeda ukuxabana, yahlukanise phakathi kwabanamandla.
- 19 Umzalwane owoniweyo ulukhuni kunomuzi onamandla, nokuxabana kunjengemigoqo yenqaba.
- 20 Isisu somuntu siyasutha ngesithelo somlomo wakhe, saneliswe ngokuthela kwezindebe zakhe.
- 21 Ukufa nokuphila kusemandleni olimi, nabaluthandayo bayakudla izithelo zalo.
- 22 Ofumana umfazi uthola okuhle; uzuzile isisa kuJehova.
- 23 Ompofu ukhuluma ngokuncenga, kepha isicebi siphendula kalukhuni.
- 24 Umuntu wabangane uyazilimaza, kepha kukhona abangane ababambeleva kuneselamani.

ISAPHLUKO 19

- U**ngcono ompofu ohamba ekupheleleni kwakhe kunophambene ngezindebe zakhe eyisiwula.
- 2 Futhi akulungile ukuba umphefumulo ungabi nakwazi; oshesha ngezinyawo uyaduka.
 - 3 Ubuwula bomuntu buchitha indlela yakhe, kepha inhliziyo yakhe iyamthukuthela uJehova.
 - 4 Imfuyo iyenezela abangane abaningi, kepha ompofu uyashiywa ngumngane wakhe.
 - 5 Ufakazi wamanga akayekwa, nophafuza amanga akayikusinda.
 - 6 Bangingi abancenga izikhulu; bonke bangabangane bomuntu wezipho.
 - 7 Bonke abazalwane bompofu bayamzonda; kakhulu kangakanani abangane badedela kude naye; uyabaxosha ngamazwi, kepha awasekho.
 - 8 Ozuza ukuqonda uthanda umphefumulo wakhe; ogcina ingqondo uyakufumana okuhle.
 - 9 Ufakazi wamanga akayekwa, nophafuza amanga uyakubhubha.
 - 10 Ukutamasa akufanele isiwula; kakhulu kangakanani akufanele ukuba inceku ibuse phezu kwezikhulu.
 - 11 Ukuhlakanipha komuntu kubambezela intukuthelo yakhe; kuludumo lwakhe ukudlula esiphambekweni.
 - 12 Ukufutheka kwenkosi kunjengokubhonga kwengonyama, kepha isihhe sayo sinjengamazolo etshanini.
 - 13 Indodana eyisiwula iyinhlopheko kayise, nokuxabana komfazi kungukuconsa njalonjalo.
 - 14 Indlu nemfuyo kuyifa elivela koyise, kepha umfazi ohlakaniphileyo uvela kuJehova.
 - 15 Ubuwila bushonisa ebuthongweni obunzima, nesidenge siyalamba.
 - 16 Ogcina umyalo ulonda umphefumulo wakhe, kepha onganaki izindlela zakhe uyakufa.
 - 17 Onomusa kompofu utsheleka uJehova, nomsebenzi wakhe uyawubuyisela kuye.
 - 18 Yilaye indodana yakho, lisekhona ithemba; ungabhekisi inhliziyo yakho ukuyibulala.
 - 19 Onolaka olukhulu uyathweswa ihlawulo, ngokuba uma umophula, umelwe ukukuphinda.
 - 20 Yizwa isiluleko, wamukele ukulaywa, ukuze uhlakaniphe ekugcineni.

- ²¹ Kukhona amacebo amaningi enhliziyweni yomuntu, kepha isiluleko sikaJehova siyakuma.
- ²² Ukuthandwa komuntu kubangwa ngumusa wakhe; ompofu ungcono kunomuntu wamanga.
- ²³ Ukumesaba uJehova kungokokuphila; onakho uhlezi anelisiwe, akahanjelwa ngububi.
- ²⁴ Ivila liyafaka isandla salo esitsheni; alisibuyiseli nasemlonyeni walo.
- ²⁵ Shaya isideleli, ongenalwazi uyakuthola ukuqonda; sola oqondileyo, uyakuqonda ukwazi.
- ²⁶ Ochitha uyise noxosha unina uyindodana ehlazisayo nebanga amahloni.
- ²⁷ Yeka, ndodana yami, ukulalela ukulaywa, uyakuduka emazwini okwazi.
- ²⁸ Ufakazi omubi uyadelela ukwahlulela; umlomo wababi uyagwinya ukona.
- ²⁹ Izahlulelo zilungiselwa izideleli, nemivimbo umhlane weziwula.

ISAHLUKO 20

- I**wayini liyisideleli, uphuzo olunamandla lungumxokozeli; bonke abaduka ngalo abahlakaniphile.
- ² Ingebhe ngenkosi injengokubhonga kwengonyama; oyithukuthelisayo wona umphefumulo wakhe.
- ³ Kuludumo kumuntu ukuhlala kude nokuxabana, kepha zonke iziwula ziyaphikisana.
- ⁴ Ngenxa yobusika ivila aliyikulima; ngalokho uyakuthekela ngesikhathi sokuvuna, kungekho lutho.
- ⁵ Isiluleko enhliziyweni yomuntu sinjengamanzi ajulileyo, kepha umuntu oqondileyo uyakusikhipha.
- ⁶ Abantu abaningi bayamemezela, kube yilowo nalowo umusa wakhe, kepha ngubani ongefumana umuntu othembekileyo na?
- ⁷ Olungileyo ohamba ekupheleleni kwakhe, babusisiwe abantwana bakhe emva kwakhe.
- ⁸ Inkosi ehlezi esihlalweni sokwahlulela ihlakaza konke okubi ngamehlo ayo.
- ⁹ Ngubani ongasho ukuthi: “Ngihlanzile inhliziyo yami, sengihlambulukile ezonweni zami, na?”
- ¹⁰ Izisindo ezimbili nama-efa amabili, kokubili kuyisinengiso kuJehova.
- ¹¹ Naye umntwana uyaziwa ngezenzo zakhe, uma isenzo sakhe sihlanzekile, noma siqotho.
- ¹² Indlebe ezwayo neso elibonayo, uJehova wenzile kokubili.
- ¹³ Ungathandi ubuthongo, funa ufikelwe ngubumpofu; vula amehlo akho, uyakusutha ngesinkwa.
- ¹⁴ “Kubi, kubi,” kusho umthengi; kepha esehambile uyazigabisa.
- ¹⁵ Kukhona igolide namarubi amaningi, kepha ukwazi kwezindebe kuyigugu elinqabileyo.
- ¹⁶ Thatha ingubo yoyisibambiso somfokazi, umbambe abe yisibambiso omela abezizwe.
- ¹⁷ Isinkwa samanga simnandi kumuntu, kepha ngasemuva umlomo wakhe uyakugcwaliswa ngohlalwane.
- ¹⁸ Amacebo onke ayaqiniswa ngokululekana; yilwa impi ngamasu.
- ¹⁹ Ohamba encetheza uyambula izimfihlakalo; ngalokho ungahlangani naye ovula kakhulu umlomo wakhe.
- ²⁰ Oqalekisa uyise nonina, isibani sakhe siyakucimeka esigayegayeni.

- ²¹ Imfuyo ingatholwa ngokushesha ekuqaleni, kepha ukuphela kwayo akuyikubusiswa.
- ²² Ungasho ukuthi: “Ngiyakuphindisela okubi,” yethemba kuJehova, uyakukusindisa.
- ²³ Izisindo ezimbili ziyisinengiso kuJehova, nesilinganiso senkohliso asilungile.
- ²⁴ Izinyathelo zomuntu zingezikaJehova; pho, umuntu angaqonda kanjani indlela yakhe na?
- ²⁵ Kulugibe ukusho ngamawala ukuthi: “Kungcwele,” abesebuya acabange emva kwezithembiso zakhe.
- ²⁶ Inkosi ehlakaniphileyo iyahlakaza ababi, iphindisele phezu kwabo ukushinga kwabo.
- ²⁷ Umoya womuntu uyisibani sikaJehova, siphenya konke okuphakathi komuntu.
- ²⁸ Umusa neqiniso kuyalonda inkosi; isihlalo sayo sobukhosi sisekelwa ngomusa.
- ²⁹ Udumo lwabasha lungamandla abo, nesivunulo sabadala singubumpunga.
- ³⁰ Imivimbo elimazayo ihlanza ububi, nezishayo okuphakathi komuntu.

ISAPHLUKO 21

Inhliziyo yenkosi isesandleni sikaJehova njengemifula yamanzi; uyayiphendulela lapho ethanda khona.

- ² Zonke izindlela zomuntu zilungile emehlweni akhe, kepha uJehova ulinganisa izinhliziyo.
- ³ Ukwenza ukulunga nokwahlulela kukhethekile kuJehova kunemihlatshelo.
- ⁴ Ukuzidla kwamehlo nokuziqhenya kwenhliziyo, isibani sababi, kuyisono.
- ⁵ Imicabango yokhuthuleyo isenzuzweni, kepha eyabo bonke abaphangisayo isekusweleni kuphela.
- ⁶ Ukuthola ingcebo ngolimi lwamanga kuyize elizulazuliswa, nezingibe zokufa.
- ⁷ Ukuchitha kwababi kuyabaqothula, ngokuba benqaba ukwenza ukulunga.
- ⁸ Indlela yothweswe icala iyinsongensonge, kepha ohlanzekileyo, isenzo sakhe silungile.
- ⁹ Kungcono ukuhlala egumbini lophahla kunokuhlala nowesifazane oxabanayo endlini ehlanganyelweyo.
- ¹⁰ Umphefumulo womubi ufisa okubi; umakhelwane wakhe kafumani isisa emehlweni akhe.
- ¹¹ Lapho isideleli sihlawuliswa, ongenalwazi uyahlakanipha, nalapho ohlakaniphileyo efundiswa, uyathola ukwazi.
- ¹² Olungileyo uyaqaphela indlu yomubi; ababi bayachithelwa ebubini.
- ¹³ Ovala indlebe yakhe ngokukhala kompofu naye uyakukhala angaphendulwa.
- ¹⁴ Isipho ekusithekeni siyadambisa ulaka, nomvuzo esifubeni ukufutheka okunamandla.
- ¹⁵ Kuyintokozo kolungileyo ukwenza ukwahlulela, kepha kwabenza ukona kuyincithakalo.
- ¹⁶ Umuntu oduka endleleni yokuhlakanipha uyakuphumula ebandleni lezithunzi.
- ¹⁷ Othanda injabulo uyakuba mpofu, nothanda iwayini namafutha kayikuceba.
- ¹⁸ Omubi uyihlawulo lolungileyo, nombuluzayo usesikhundleni sabaqotho.
- ¹⁹ Kungcono ukuhlala ezweni lasehlane kunokuhlala nowesifazane oxabanayo nothethayo.
- ²⁰ Kukhona ingcebo enxanelekayo namafutha endlini yohlakaniphileyo, kepha umuntu oyisiwula uyakugwinya.
- ²¹ Olandela ukulunga nomusa uyafumana ukuphila, nokulunga, nodumo.
- ²² Ohlakaniphileyo angenyukela emzini wamaqhawe, awise phansi inqaba ayethembayo

wona.

²³ Ogcina umlomo wakhe nolimi lwakhe ulonda umphefumulo wakhe ezinsizini.

²⁴ Ozidlayo nozigabisayo, yisideleli igama lakhe, yena osebenza ngokuziphakamisa okukhulu.

²⁵ Isifiso sevila siyalibulala, ngokuba izandla zalo ziyenqaba ukusebenza.

²⁶ Kuyafiswa nokufiswa usuku lonke, kepha olungileyo uyaphana engancishi.

²⁷ Umhlatselo wababi uyisinengiso; kakhulu kangakanani uma ulethwa ngomgomo omubi.

²⁸ Ufakazi wamanga uyabhujiswa, kepha umuntu ozwileyo angakhuluma njalo.

²⁹ Umuntu omubi uyenza lukhuni ubuso bakhe, kepha oqotho uyanaka indlela yakhe.

³⁰ Akukho ukuhlakanipha, akukho ukuqonda, nesiluleko, okungamelana noJehova.

³¹ Ihhashi lilungiselwa usuku lokulwa, kepha ukusindiswa kungokukaJehova.

ISAHLUKO 22

Igama elihle likhethekile kunengcebo enkulu, nomusa kunesiliva negolide.

² Abacebileyo nabampofu bahlangene; uJehova ungumenzi wabo bonke.

³ Qqondileyo uyabona ububi, acashe, kepha abangenalwazi badlula nje, bahlupheke ngakho.

⁴ Umvuzo wokuthobeka kokumesaba uJehova uyingcebo, nodumo, nokuphila.

⁵ Ameva nezingibe kusendleleni yabaphambeneyo, kepha ogcina umphefumulo wakhe uyakudedela kude nakho.

⁶ Khulisa umntwana ngendlela eyakuba ngeyakhe; kuyakuthi laphe esekhulile, angasuki kuyo.

⁷ Isicebi sibusa phezu kwabampofu, nobolekayo uyisigqila somtshelekileyo.

⁸ Ohlwanyela ububi uyakuvuna usizi, nenduku yolaka lwakhe iyakuphela.

⁹ Oneso elimnene uyakubusiswa, ngokuba uyapha ompofu okwesinkwa sakhe.

¹⁰ Xosha isideleli, besekuphuma ukuxabana, kuphele ukuphikisana nehlozo.

¹¹ Othanda inhlanzeko ngenhliziyo nonomusa emlonyeni wakhe ungumngane wenkosi.

¹² Amehlo kaJehova anaka onokwazi, kepha uyachitha amazwi ombuluzayo.

¹³ Ivila lithi: “Kukhona ingonyama ngaphandle; ngiyakubulawa phandle esigcawini.”

¹⁴ Umlomo wowesifazane ondindayo ungumgodi ojulileyo; othukuthelelwayo nguJehova uyakuwela kuwo.

¹⁵ Ubuwula buboshelwe enhliziyweni yomntwana, kepha induku yokulaya iyabudedisela kude naye.

¹⁶ Ocindezela ompofu ukuba azandisele nophayo isicebi bayakuba ngabokuswela kuphela.

¹⁷ Beka indlebe yakho, uzwe amazwi ezihlakaniphi, ubeke ukufundisa kwami enhliziyweni yakho.

¹⁸ Ngokuba kumnandi, uma ukugcina phakathi kwakho, kubekwe kanyekanye ezindebeni zakho.

¹⁹ Ukuba ithemba lakho libe kuJehova, ngikwazisile khona namuhla, yebo, wena.

²⁰ Angithi ngilobile kuwe nangaphambili ngeziluleko nangokwazi,

²¹ ukuze ngikwazise ukuthembeka kwamazwi eqiniso ukuba ubuyisele kwabakuthumileyo amazwi eqiniso, na?

- ²² Ungamphangi ompofu ngokuba empofu, ungamchobozi oswelayo esangweni,
²³ ngokuba uJehova uyakumela indaba yabo, aphuce ababaphucayo umphefumulo wabo.
²⁴ Ungabi ngumngane womuntu onolaka, ungahambi nomuntu onokufutheka,
²⁵ funa ufunde izindlela zakhe, uthole ugibe lomphefumulo wakho.
²⁶ Ungabi ngowabaxhawulanayo, nowabayizibambiso zezikwenetu;
²⁷ uma kungekho ongakhokha ngakho, ubuyakususelwani umbhede wakho phansi kwakho na?
²⁸ Ungasusi isikhonkwane esidala oyihlo abasimisileyo.
²⁹ Uyambona umuntu ehlakaniphile emsebenzini wakhe na? Uyakuma phambi kwamakhosi, akayikuma phambi kwabantukazana nje.

ISAHLUKO 23

- L**apho uhlezi ekudleni nombusi, qonda nokuqonda ophambi kwakho,
² ubeke umese emphinjeni wakho, uma ungumuntu wephango.
³ Unganxaneli izilovela zakhe, lokhu zingukudla okukhohlisayo.
⁴ Ungakhandlekeli ukuceba; kuyeke ngokuqonda kwakho.
⁵ Amehlo akho ayandizela kulokho, kepha akusekho, ngokuba kuyazenzela impela amaphiko njengokhozi olundizela ezulwini.
⁶ Ungadli ukudla koneso elibi, ungafisi izilovela zakhe,
⁷ ngokuba unjengozicabangelayo; uthi kuwe: “Yidla uphuze,” kepha inhliziyo yakhe ayikho kuwe.
⁸ Umthamo owudlileyo uyakuwuhlanza, uchithe amazwi akho amnandi.
⁹ Ungakhulumi ezindlebeni zesiwula, ngokuba siyakudelela ukuhlakanipha kwamazwi akho.
¹⁰ Ungasusi isikhonkwane esidala, ungangeni emasimini ezintandane,
¹¹ ngokuba umhlengi wazo unamandla; uyakumela indaba yazo kuwe.
¹² Beka inhliziyo yakho ekulayweni, nezindlebe zakho emazwini okwazi.
¹³ Ungayeki ukumlaya umntwana, ngokuba uma umshaya ngoswazi akayikufa.
¹⁴ Uyakumshaya ngoswazi, wophule umphefumulo wakhe endaweni yabafileyo.
¹⁵ Ndodana yami, uma inhliziyo yakho ihlakanipha, inhliziyo yami iyakuthokoza, yebo, eyami.
¹⁶ Izinso zami ziyakujabula, lapho izindebe zakho zikhuluma okulungileyo.
¹⁷ Inhliziyo yakho mayingabi namhawu ngezoni, kepha mawube sekumesabeni uJehova usuku lonke.
¹⁸ Ngokuba impela umvuzo ukhona, nethemba lakho aliyikunqunywa.
¹⁹ Yizwa wena ndodana yami, uhlakaniphe, uhole inhliziyo yakho ngendlela.
²⁰ Ungabi phakathi kwezinseli zewayini nabayiziminzi zenyama.
²¹ Ngokuba inseli noyisiminzi bayakuba mpofu; ukozela kuyakwembathisa umuntu amanikiniki.
²² Lalela uyihlo owakuzalayo, ungamdeleli unyoko lapho esemdala.
²³ Thenga iqiniso, ungathengisi ngalo, nokuhlakanipha, nokulaywa, nokuqonda.
²⁴ Uyise wolungileyo uyakwethaba nokwethaba, nozala ohlakaniphileyo uyathokoza ngaye.

- ²⁵ Mabathokoze uyihlo nonyoko, ethabe owakubelethayo.
- ²⁶ Ndodana yami, ngiphe inhliziyi yakho, amehlo akho enamele izindlela zami.
- ²⁷ Ngokuba isifebe singumgodi ojulileyo, nowesifazane ondindayo ungumhholo onyinyeneyo.
- ²⁸ Uqamekela njengomphangi; uyandisa abambuluzayo phakathi kwabantu.
- ²⁹ Ngubani othi: “Maye!” Ngubani othi: “Wo!” Ngubani oxabanayo? Ngubani okhalayo, ngubani onezilonda ngeze, na? Ngubani onamehlo aklwelayo na?
- ³⁰ Yibo abalibala ngasewayinini, abaya ukunambitha iwayini elixutshanisiweyo.
- ³¹ Ungalibuki iwayini ukuthi libomvu, nokuthi liyacwebezela endebeni, ukuba lehle kalula.
- ³² Ngasekugcineni liyaluma njengenyoka, lihlabe njengebululu.
- ³³ Amehlo akho ayakubona imihlola, inhliziyi yakho ikhulume okuphambeneyo.
- ³⁴ Uyakuba njengolele ekujuleni kolwandle nohlezi esihlokweni sensika yomkhumbi.
- ³⁵ Uyakuthi: “Bangishayile, angilimalanga; bangigalele, angikwazanga. Lapho ngivuka, ngiyakubuye ngilifune.”

ISAHLUKO 24

- U**ngabi namhawu ngabantu ababi, ungafisi ukuba nabo.
- ² Ngokuba izinhliziyi zabo ziceba ukuchitha, nezindebe zabo zikhuluma ngengozi.
- ³ Indlu iyakhiwa ngokuhlakanipha, iqiniswe ngokuqonda.
- ⁴ Amakamelo agcwaliswa ngokwazi, ngayo yonke ingcebo enqabileyo nemnandi.
- ⁵ Umuntu ohlakaniphileyo udlula onamandla, nomuntu onokwazi onezikhwepha.
- ⁶ Ngokuba ngokucabanga ungaphaka impi yakho, nokusinda kumi ngobuningi babeluleki.
- ⁷ Ukuhlakanipha kuphakeme kunesiwula; esangweni asivuli umlomo waso.
- ⁸ Ocabanga ukwenza okubi uyakubizwa ngokuthi owenza amacebo.
- ⁹ Ukuceba ubuwula kuyisono, nesideleli siyisinengiso kubantu.
- ¹⁰ Uma udangala ngosuku lokuhlupheka, amandla akho mancane.
- ¹¹ Bophule abayiswa ekufeni; abakhubekiselwa ekubulaweni ubagodle.
- ¹² Uma uthi: “Bheka, besingakwazi,” akakuqondi yini olinganisa izinhliziyi, nolonda umphefumulo wakho akakwazi, na? Futhi akayikuphindisela bonke abantu ngokwemisebenzi yabo na?
- ¹³ Ndodana yami, yidla izinyosi, ngokuba zimnandi, noju oluhle emlonyeni wakho.
- ¹⁴ Yazi ukuthi kunjalo ukuhlakanipha emphefumulweni wakho; uma ukutholile, kuyakuba khona isikhathi esizayo, nethemba lakho aliyikunqunywa.
- ¹⁵ Wena omubi ungaqamekeli indlu yolungileyo, ungachithi indawo yakhe yokuphumula.
- ¹⁶ Ngokuba olungileyo angawa kasikhombisa, abesebuye avuke, kepha ababi bayakukhubeka ngobubi.
- ¹⁷ Ungathokozi ngokuwa kwesitha sakho, nenhliziyi yakho mayingajabuli ngokukhubeka kwaso,
- ¹⁸ funa uJehova akubone, kube kubi emehlweni akhe, asuse intukuthelo yakhe kuso.
- ¹⁹ Ungazikhathazi ngabenza okubi, ungabi namhawu ngamashinga.
- ²⁰ Ngokuba omubi akayikuba namvuzo, nesibani samashinga siyakucima.
- ²¹ Ndodana yami, yesaba uJehova nenkosi, ungahlangani nabahlubukayo.
- ²² Ngokuba ingozi yabo iyakuvuka masinyane; ngubani owazi ukuchithwa kweminyaka

yabo na?

²³ Nalawa angamazwi ahlakaniphileyo: Ukukhetha ubuso ekwahluleleni akukuhle.

²⁴ Oshoyo komubi ukuthi: “Ulungile,” lowo abantu bayakumqalekisa, nezizwe ziyakumthukuthela.

²⁵ Kwabamthethisayo kuyakuba mnandi, kufike phezu kwabo isibusiso esihle.

²⁶ Njengokwanga kwezindebe, injalo impendulo eqinisileyo.

²⁷ Qeda umsebenzi wakho ngaphandle, uzilungiselele wona ensimini, wakhe ngasemuva indlu yakho.

²⁸ Ungabi ngufakazi ngomakhelwane wakho kungekho sizathu; wothi ukhohlise ngezindebe zakho na?

²⁹ Ungasho ukuthi: “Njengalokho ekwenzile kimi, kanjalo ngiyakwenza kuye, ngimphindisele umuntu njengesenzo sakhe.”

³⁰ Ngadlula ensimini yomuntu oyivila, nasesivinini somuntu ongenangqondo;

³¹ bheka, kuso sonke kwakukhona izimbathi, sisibekelwe phezulu ngezimbabazane, nogange lwaso lwamatshe lwaludilizelwe phansi.

³² Ngabuka-ke mina, ngacabanga; ngabona, ngathola ukulaywa:

³³ ubuthongo obuncane, ukozela okuncane, ukusonga izandla kancane kuze kulalwe,

³⁴ besekuthi ubumpofu bakho bufike njengomhambuma, nokuswela kwakho njengomuntu wesihlangu.

ISAHLUKO 25

Nalezi ziyizaga zikaSolomoni ezaphindwa ngamadoda kaHezekiya inkosi yakwaJuda.

² Kuludumo lukaNkulunkulu ukusitha into, kepha udumo lwamakhosi lungukuphenya indaba.

³ Njengezulu ngokuphakama nomhlaba ngokujula, injalo inhliziyo yomuntu ngokuphenywa.

⁴ Susa amanyela esiliveni, bese kuthi kuphumele umkhandi isitsha.

⁵ Susa omubi phambi kwenkosi, bese kuthi isihlalo sayo sobukhosi siqiniswe ngokulunga.

⁶ Ungaziphakamisi phambi kwenkosi, ungemi endaweni yabakhulu.

⁷ Ngokuba kungcono ukuba kuthiwe kuwe: “Yenyuka lapha,” kunokuba wehliswe phambi kwesikhulu asesibonile amehlo akho.

⁸ Ungasheshi ukuphuma ukuyophikisana ukuba ungazi ukuthi uyakwenze njani ekugcineni, lapho umakhelwane wakho ekuhlazisile.

⁹ Mela indaba yakho nomakhelwane wakho, ungambuli imfihlakalo yomunye,

¹⁰ funa okuzwayo akuhlazise, nodumo lwakho lungabuyi.

¹¹ Izwi elikhulunywayo ngesikhathi esiyiso linjengama-apula asezitsheni zesiliva.

¹² Njengecici legolide nesivunulo segolide elicwengekileyo, unjalo umsoli ohlakaniphileyo endlebeni elalelayo.

¹³ Njengokubanda kweqhwa ngosuku lokuvuna, sinjalo isithunywa esithembekileyo kosithumileyo, ngokuba siyahlumelela inkosi yaso.

¹⁴ Njengamafu nomoya ngaphandle kwemvula kodwa, unjalo umuntu ozidumisa ngesipho angasiphiyo.

¹⁵ Ngokubekezela kade isikhulu singavunyiswa, nolimi oluthambileyo luyaphula amathambo.

- ¹⁶ Uma uthole izinyosi, yidla okwanele wena, funa udinwe, ubuye uhlanze.
- ¹⁷ Unyawo lwakho malungavami endlini yomakhelwane wakho, funa adinwe nguwe, abuye akuzonde.
- ¹⁸ Umuntu ofakazela amanga ngomakhelwane wakhe uyisando, nenkemba, nomcibisholo obukhali.
- ¹⁹ Ukwethemba ombuluzayo ngosuku lokuhlupheka kunjengezinyo elaphukileyo nonyawo olwenyeleyo.
- ²⁰ Oyihlabelelela inhliziyi edabukileyo izihlabelelo unjengokhumula ibhantshi ngosuku lwamakhaza, nanjengoviniga esilondeni.
- ²¹ Uma okuzondayo elambile, mnike ukudla, adle; uma omile, muphe amanzi, aphuze.
- ²² Ngokuba uyakubuthela amalahle omlilo ekhanda lakhe, besekuthi uJehova akuvuze.
- ²³ Umoya wasenyakatho uyaletsa imvula, nolimi olunyeneyayo ubuso obuthukutheleyo.
- ²⁴ Kungcono ukuhlala egumbini lophahla kunokuhlala nowesifazane oxabanayo endlini ehlanganyelweyo.
- ²⁵ Njengamanzi aqandayo emphefumulweni owomileyo, unjalo umbiko omuhle ovela ezweni elikude.
- ²⁶ Njengomthombo odungekileyo nesiphethu esonakaleyo, unjalo olungileyo ozanyazanyiswa phambi komubi.
- ²⁷ Ukudla izinyosi eziningi akukuhle, nokuzifunela udumo kakusilo udumo.
- ²⁸ Njengomuzi odiliziweyo ungenalugange, unjalo umuntu omoya wakhe ungenakubanjwa.

ISAHLUKO 26

- N**jengeqhwa ehlobo nemvula ngesikhathi sokuvuna, kanjalo udumo alufanele isiwula.
- ² Njengomzwilili ekuhambeni kwawo nanjengenkonjane ekundizeni kwayo, kanjalo isiqalekiso esingenasizathu asizi.
- ³ Isiswebhu singesehashi, netomu lingelembongolo, noswazi lungolomhlane weziwula.
- ⁴ Ungasiphenduli isiwula njengobuwula baso, funa ufane naso.
- ⁵ Phendula isiwula njengobuwula baso, funa sibe ngohlakaniphileyo emehlweni aso.
- ⁶ Othuma izwi ngesandla sesiwula unquma izinyawo zakhe, uphuza ingozi.
- ⁷ Imilenze yonyonga iyalengalenga; zinjalo izaga emilonyeni yeziwula.
- ⁸ Njengobopha itshe endwayimaneni, unjalo onika isiwula udumo.
- ⁹ Njengeva elingena esandleni sesidakwa, sinjalo isaga emlonyweni weziwula.
- ¹⁰ Ingqongqo yenza konke yodwa; oqasha isiwula uqasha abadlulayo nje.
- ¹¹ Njengenja ebuyela ebuhlanzweni bayo, kanjalo isiwula siphinda ubuwula baso.
- ¹² Uyabona umuntu ohlakaniphile emehlweni akhe na? Kukhona ithemba ngesiwula kunaye.
- ¹³ Ivila lithi: “Kukhona ingonyama endleleni nehubesi esigcawini.”
- ¹⁴ Isicabha siphenduka ngezingibe zaso, nevila ecansini lalo.
- ¹⁵ Ivila liyafaka isandla salo esitsheni; kuyamkhathaza ukusibuyisela emlonyeni walo.
- ¹⁶ Ivila lihlakaniphile emehlweni alo kunabayisikhombisa abaphendula ngokuhlakanipha.
- ¹⁷ Odlula nje ehlanganyela ukuxabana okungesikho okwakhe unjengobambainja ngezindlebe zayo.

- 18 Njengohlanya oluphonsa izikhuni nemicibisholo ebulalayo,
- 19 unjalo umuntu okhohlisa umakhelwane wakhe, ethi: "Angithi ngintelile nje na?"
- 20 Ngokuphela kwezinkuni umlilo uyacimeka, nalapho kungekho abancethezi, kuyabodla ukuxabana.
- 21 Njengamalahle othuthwini nezinkuni emlilweni, unjalo umuntu ophikisa ukuvusa inkani.
- 22 Amazwi omncethezi anjengesibiliboco: ayehlela kokuphakathi komuntu.
- 23 Izindebe ezishisayo nenhliziyo embi kunjengesitsha sebumba esinamekwe ngamanyela esiliva.
- 24 Ozodayo uyazenzisa ngezindebe zakhe, ubekelela inkohliso enhliziyweni yakhe.
- 25 Lapho enza izwi lakhe libe mnandi, ungakholwa nguye, ngokuba kukhona izinengiso eziyisikhombisa enhliziyweni yakhe.
- 26 Noma inzondo yakhe isibekelwa ngenzondo, ububi bakhe buyakwambulwa ebandleni.
- 27 Omba umgodi uyakuwela kuwo, nogingqa itshe, liyakubuyela phezu kwakhe.
- 28 Ulimi lwamanga luyazonda olubachobozileyo, nomlomo othophayo usebenza incithakalo.

ISAHLUKO 27

Ungazigabisi ngolwakusasa, ngokuba awukwazi okungavela ngosuku.

- 2 Makakudumise omunye, kungabi ngumlomo wakho, kube ngumfokazi, kungabi yizindebe zakho.
- 3 Itshe liyasinda nesihlabathi sinzima, kepha ukukhathaza kwesiwula kuyasinda kunakho kokubili.
- 4 Ulaka lulunya nentukuthelo iyisikhukhula, kepha ngubani ongema phambi komhawu na?
- 5 Ukusola okusobala kungcono kunothando olufihliweyo.
- 6 Amanxeba othandayo athembekile, kepha ukwanga kwesitha kuyachichima.
- 7 Umphefumulo osuthiyo uyanengwa yizinyosi, kepha emphefumulweni olambileyo konke okubabayo kumnandi.
- 8 Njengenyonni esuka ibaleka esidlekeni sayo, unjalo umuntu obalekele indawo yakhe.
- 9 Amafutha nempepho kuyathokozisa inhliziyi; kunjalo ubumnandi bomuntu ngokululeka ngenhliziyo.
- 10 Ungashiyi umngane wakho nomngane kayihlo, ungangeni endlini yomfowenu ngosuku lwengozi yakho; ungcono umakhelwane oseduze kunomfowenu okude.
- 11 Ndodana yami, hlakanipha, uthokozise inhliziyi yami ukuba ngiphendule ongisolayo.
- 12 Oqondileyo uyabona ububi, acashe, kepha abangenalwazi badlula nje, bahlupheke ngakho.
- 13 Thatha ingubo yoyisibambiso somfokazi, umbambe abe yisibambiso omela abezizwe.
- 14 Obusisa umngane wakhe ngezwi elikhulu, evuka ekuseni, kuyakubalelwa kuye ukuthi kuyisiqalekiso.
- 15 Ukuconsa okunganqamukiyo ngosuku lwemvula nowesifazane oxabanayo kuyafana.
- 16 Omvimbela yena uvimbela umoya; isandla sakhe sokunene sihlengana namafutha nje.
- 17 Insimbi ilola insimbi, nomuntu ubuso bomunye.
- 18 Olonda umkhiwane uyakudla izithelo zawo, nolinda inkosi yakhe uyakudunyiswa.
- 19 Njengasemanzini ubuso bubhekana nobuso, injalo inhliziyi yomuntu kumuntu.

- ²⁰ Indawo yabafileyo nokubhubha akusuthi, namehlo omuntu awasuthi.
- ²¹ Ukhamba lokuncibilikisela lungolwesiliva, nesithando ngesegolide, nomuntu unjengodumo lwakhe.
- ²² Noma ugqula isiwula ngembokodwe etsheni lokusila phakathi komqhazulo, ubuwula baso abuyikusuka kuso.
- ²³ Yazi nokwazi ukuma kwezimvu zakho, ubeke inhliziyo yakho emihlambini yakho.
- ²⁴ Ngokuba ingcebo ayiyikuhlala kuze kube phakade; umqhele uyahlala izizukulwane ngezizukulwane na?
- ²⁵ Lapho utshani bumuka, nohlaza lubonakala, nemifino yezintaba ibuthwa,
- ²⁶ kukhona izimvu zokuba wembathe, nezimpongo ukuba zibe yintengo yomhlaba.
- ²⁷ Kuyakuba khona ubisi lwezimbuzi olwanele ukudla kwakho nokudla kwendlu yakho, nokuphila kwamantombazana akho.

ISAHLUKO 28

Ababi bayabaleka, noma kungekho obaxoshayo, kepha abalungileyo banesibindi njengengonyama.

- ² Ngesiphambeko salo izwe linezikhulu eziningi, kepha ngabantu abaqondileyo nabanokwazi liyakuma.
- ³ Umuntu oswelayo ocindezela abampofu unjengemvula ekhukhulayo engashiya ukudla.
- ⁴ Abashiya umthetho badumisa ababi, kepha abagcina umthetho balwa nabo.
- ⁵ Abantu ababi abaqondi ukwahlulela, kepha abafuna uJehova baqonda konke.
- ⁶ Ungcono ompofu ohamba ekupheleleni kwakhe kunocebileyo ophambene ngezindlela zakhe.
- ⁷ Ogcina umthetho uyindodana eqondileyo, kepha ongumngane weziminzi uhlazisa uyise.
- ⁸ Owandisa imfuyo yakhe ngenzalo nangenzenzo uyibuthela onomusa kwabampofu.
- ⁹ Ophendula indlebe yakhe ekuzweni umthetho, nomkhuleko wakhe uyisinengiso.
- ¹⁰ Odukiwela abaqotho endleleni embi uyakuwela emgodini wakhe, kepha abapheleleyo bayakudla ifa lokuhle.
- ¹¹ Isicebi sihlakaniphile emehlweni aso, kepha ompofu oqondileyo uyakusifika.
- ¹² Lapho abalungileyo bethokoza, udumo lukhulu, kepha ekuvukeni kwababi abantu bamelwe ukufunwa.
- ¹³ Ofihla iziphambeko zakhe akayikuphumelela, kepha ozivumayo azishiye uyakuthola umusa.
- ¹⁴ Ubusisiwe umuntu owesaba njalo, kepha oyenza lukhuni inhliziyo yakhe uyakuwela ebubini.
- ¹⁵ Njengengoyama ebhongayo nebhere elihahayo, unjalo umbusi omubi phezu kwabantu abampofu.
- ¹⁶ Wena sikhulu esingenakuqonda nesicindezelayo, ozonda inzuzo engalungile uyakwandiza izinsuku zakhe.
- ¹⁷ Umuntu osindwa yigazi lomunye uyakubalekela egodini; makangasizwa muntu.
- ¹⁸ Ohamba ekupheleleni uyakusinda, kepha ophambene ngezindlela zakhe uyakuwa kwenye yazo.
- ¹⁹ Olima insimu yakhe uyakusutha ngokudla, kepha olandela amayiyane uyakusutha ngobumpofu.

- ²⁰ Umuntu othembekileyo uyakuvama izibusiso, kepha oshesha ukuceba akayikuyekwa.
- ²¹ Ukukhetha ubuso akukuhle; ngomthamo wesinkwa umuntu angenza isiphambeko.
- ²² Umuntu oneso elibi ushesha ukuba athole imfuyo; akazi ukuthi ukuswela kuyakumehlela.
- ²³ Osola umuntu uyakuthola ngasemuva isisa kunothopha ngolimi lwakhe.
- ²⁴ Ophanga uyise nonina, ethi: “Akusiso isiphambeko,” yena ungumngane wochithayo.
- ²⁵ Onomoya ohahayo uyavusa ukuxabana, kepha owethemba kuJehova uyakukhuluphaliswa.
- ²⁶ Owethemba enhliziyweni yakhe uyisiwula; kepha ohamba ngokuhlakanipha uyakhululwa.
- ²⁷ Opha ompofu akayikuswela, kepha ositheza amehlo akhe uyakuba neziqalekiso eziningi.
- ²⁸ Lapho ababi bevuka, umuntu uyacasha, kepha ngokubhubha kwabo abalungileyo bayanda.

ISAHLUKO 29

Umuntu osolwayo, onentamo elukhuni kodwa, uyakwaphulwa ngokuphazima kweso, engenakuphulukiswa.

- ² Abantu bayathokoza ngokwanda kwabalungileyo, kepha ngokubusa kwababi abantu bayabubula.
- ³ Umuntu othanda ukuhlakanipha uthokozisa uyise, kepha umngane wezifebe uchitha imfuyo yakhe.
- ⁴ Inkosi iqinisa izwe ngokwahlulela, kepha umuntu olithelisayo uyalichitha.
- ⁵ Umuntu othopha umakhelwane wakhe wenekela izinyawo zakhe inetha.
- ⁶ Esiphambekweni somuntu omubi kukhona ugibe, kepha olungileyo uyenanela, athokoze.
- ⁷ Olungileyo uyazi indaba yabampofu, kepha omubi akayiqondi.
- ⁸ Abantu abayizideleli bavusa umuzi, kepha abahlakaniphileyo babuyisa ulaka.
- ⁹ Uma ohlakaniphileyo ephikisene nesiwula, siyadlova sihleke, nokuthula akukho.
- ¹⁰ Abantu begazi bayazonda opheleleyo, kepha abaqotho banaka umphefumulo wakhe.
- ¹¹ Isiwula sikhapha lonke ulaka lwaso, kepha ohlakaniphileyo uyalugodla ekugcineni.
- ¹² Uma umbusi elalela indaba yamanga, zonke izinceku zakhe zimbi.
- ¹³ Ompofu nocindezelayo bandawonye; uJehova ukhanyisa amehlo abo bobabili.
- ¹⁴ Inkosi eyahlulela abampofu ngeqiniso, isihlalo sayo sobukhosi siyakuma phakade.
- ¹⁵ Uswazi nokusola kuyanika ukuhlakanipha, kepha umntwana oyekwayo uyahlazisa unina.
- ¹⁶ Ngokwanda kwababi kuyanda iziphambeko, kepha abalungileyo bayakubuka ukuwa kwabo.
- ¹⁷ Yilaye indodana yakho, iyakukuphumuza, yebo, iyakuthokozisa umphefumulo wakho.
- ¹⁸ Lapho kungekho mbono khona, abantu bayadlubulunda, kepha ogcina umthetho ubusisiwe.
- ¹⁹ Inceku ayisolwa ngamazwi, ngokuba noma iqonda ayilaleli.
- ²⁰ Uyabona umuntu oshesha ngamazwi na? Kukhona ithemba ngesiwula kunangaye.
- ²¹ Inceku ekhuliswa kahle kwasebuntwaneni iyakuba yindodana ekugcineni.

- ²² Umuntu onolaka uvusa ukuxabana, nomuntu ofuthekayo uvama ukuphambeka.
- ²³ Ukuzidla komuntu kuyamthobisa, kepha onomoya othobekileyo uyazuza udumo.
- ²⁴ Ohlanganyela nesela uzonda umphefumulo wakhe; uyezwa isifungo, kepha akasidaluli.
- ²⁵ Ukwesaba abantu kubeka ugibe, kepha owethemba uJehova uyalondeka.
- ²⁶ Abaningi bafuna ubuso bombusi, kepha ukwahlulelwa komuntu kuvela kuJehova.
- ²⁷ Umuntu owonakeleyo uyisinengiso kwabalungileyo, noqotho endleleni uyisinengiso komubi.

ISAHLUKO 30

Aamazwi ka-Aguri, indodana kaJakhe waseMasa. Yathi indoda ku-Ithiyeli, ko-Ithiyeli no-Ukhali:

- ² “Impela ngiyisiwula kunabanye abantu, anginakuqonda komuntu.
- ³ Angifundanga ukuhlakanipha, ukuze ngazi oNgcwele.
- ⁴ Ngubani owenyukele ezulwini, wabuye wehla na? Ngubani oqoqele umoya ezandleni zakhe na? Ngubani obophile amanzi engutsheni yakhe na? Ngubani omisile yonke imikhawulo yomhlaba na? Ngubani igama lakhe, ngubani igama lendodana yakhe, uma ulazi, na?
- ⁵ “Onke amazwi kaNkulunkulu acwebile; uyisihlangu kwabaphephela kuye.
- ⁶ Ungenezeli emazwini akhe, funa akusole, ufunyanwe ungumqambimanga.
- ⁷ “Yizinto ezimbili engizicela kuwe: ungangingqabeli nazo, ngingakafi.
- ⁸ Dedisela kude nami okuyize namanga, unganginginiki ubumpofu nengcebo, kepha ngiphe isinkwa engisimiselweyo,
- ⁹ funa ngisuthe, ngikuphike ngithi: ‘UJehova ungubani na?’ funa ngibe mpofu, ngebe, ngilone igama likaNkulunkulu wami.
- ¹⁰ “Ungahlebi inceku enkosini yayo, funa ikuthuke, ube necala.
- ¹¹ “Kukhona isizukulwane esithuka uyise, esingabusisi unina.
- ¹² Kukhona isizukulwane esimhlophe emehlweni aso, esingahlanzwanga ensileni yaso.
- ¹³ Kukhona isizukulwane yeka ukuzidla kwaso! Nezinkophe zaso ziphakanyisiwe.
- ¹⁴ Kukhona isizukulwane esimazinyo aso ayizinkemba namazinyo emihlathi angomese bokuqeda abampofu emhlabeni, nabaswelayo phakathi kwabantu.
- ¹⁵ “Umnyundu unamadodakazi amabili athi: ‘Siphe, siphe.’ “Kukhona izinto ezintathu ezingasuthi, nezine ezingasho ukuthi: ‘Kwanele!’
- ¹⁶ indawo yabafuleyo, nesizalo esiyinyumba, nomhlaba ongasuthi ngamanzi, nomlilo ongasasho ukuthi: ‘Kwanele!’
- ¹⁷ “Iso eliklolodela uyise nelidelela ukulalela unina liyakukhishwa ngamagwababa angasemfuleni, lidliwe ngamazinyane okhozi.
- ¹⁸ “Kukhona izinto ezintathu ezingahlula ngokumangalisa, yebo, ezine engingazaziyo:
- ¹⁹ indlela yokhozi emoyeni, nendlela yenyoka edwaleni, nendlela yomkhumbi phakathi kolwandle, nendlela yendoda entombini.
- ²⁰ “Inje indlela yowesifazane ophingayo: uyadla, abesesula umlomo wakhe, athi: ‘Angenzanga isono.’
- ²¹ “Phansi kwezinto ezintathu umhlaba uyazamazama, yebo, phansi kwezine ongezithwale:
- ²² phansi kwenceku ekubekweni kwayo inkosi, nesiwula uma sisuthile ngokudla,

- ²³ naphansi kwesaliwakazi ekuganeni kwaso, nencekukazi ekulidleni ifa lenkosikazi yayo.
- ²⁴ “Kukhona izinto ezine ezincane emhlabeni, kepha zihlakaniphile kakhulu:
- ²⁵ izintuthwane ziyisizwe esingenamandla, kanti ziyalungisa ukudla kwazo ehlobo;
- ²⁶ izimbila ziyisizwe esibuthakathaka, kanti ziyakha izindlu zazo edwaleni;
- ²⁷ izinkumbi azinankosi, kanti ziyaphuma zonke ngamaviyo;
- ²⁸ isibankwa ungasibamba ngezandla zombili, kanti sisendlini yenkosi.
- ²⁹ “Kukhona izinto ezintathu ezinyathela ngesizotha, yebo, ezine ezihamba ngesithunzi:
- ³⁰ ingonyama, iqhawe ezilwaneni; ayihlehli nakusiphi;
- ³¹ nehhashi lempi kanye nempongo, nenkosi phambi kwempi yayo.
- ³² “Uma wenzile ubuwula ngokuziphakamisa. wacabanga okubi, beka isandla emlonyeni wakho.
- ³³ Ngokuba ukuphehla ubisi kuveza iphehlwa, nokucindezelwa kwempumulo kuveza igazi; kanjalo ukucindezela ulaka kuveza ukuxabana.”

ISAHLUKO 31

Amazwi kaLemuweli, inkosi yaseMasa, awafundiswa ngunina.

- ² “Yini, ndodana yami, yini, ndodana yesizalo sami, yini, ndodana yezithembiso zami, na?
- ³ Unganiki abesifazane amandla akho, nezindlela zakho kwababhuhisa amakhosi.
- ⁴ “Akusikho okwamakhosi, Lemuweli, akusikho okwamakhosi ukuphuza iwayini, nokwababusi ukufisa uphuzo olunamandla,
- ⁵ funa baphuze, bakhohlwe izimiso, baguqule ukwahlulelwa kwabantwana bokuhlupheka.
- ⁶ Mnike obhubhayo uphuzo olunamandla nomunyu enhliziyweni iwayini.
- ⁷ Makaphuze akhohlwe ubumpofu bakhe, angabe esakhumbula usizi lwakhe.
- ⁸ “Sivulele isimungulu umlomo wakho, umele bonke abantwana abayizintandane.
- ⁹ Vula umlomo wakho, wahlulele ngokulunga, umele abahluphekayo nabampofu.”
- ¹⁰ Ngubani ongathola umfazi okhuthuleyo na? Ngokuba inani lakhe lidlula kakhulu amarubi.
- ¹¹ Inhliziyo yendoda yakhe iyethemba kuye; ayiyikuswela inzuzo.
- ¹² Uyayenzela okuhle, kungabi ngokubi, zonke izinsuku zokuphila kwakhe.
- ¹³ Ufuna uboya bezimvu nefilakisi; usebenza ngezandla ezivumayo.
- ¹⁴ Unjengemikhumbi yabathengi; ulanda kude ukudla kwakhe.
- ¹⁵ Uyavuka kuse sebusuku, aphe abendlu yakhe ukudla namantombazana akhe imisebenzi yawo.
- ¹⁶ Ucabanga ngensimu, ayithenge; ngesithelo sezandla zakhe utshala isivini,
- ¹⁷ Uyabhinca okhalweni amandla; uyaqinisa izingalo zakhe.
- ¹⁸ Uyabona ukuthi ukuphatha kwakhe kunenzuzo; isibani sakhe asicimeki nasebusuku.
- ¹⁹ Uyabeka izandla zakhe othini lokuphatha izintambo, neminwe yakhe ibamba insimbi.
- ²⁰ Ohluphekayo uyamvulela isandla sakhe, yebo, uzelulela abampofu izandla zakhe.
- ²¹ Akesatshiswa ngabendlu yakhe ngungqoqwane; ngokuba bonke abendlu yakhe bembathiswa okubomvu.
- ²² Uyayenzela izindwangu ezimbozayo; izambatho zakhe ziyilineni elicolekileyo nokububende.
- ²³ Indoda yakhe iyaziwa emasangweni, lapho ihlezi namalunga ezwe.

- ²⁴ Wenza izingubo zelineni, athengise ngazo, anikele kubathengi amabhande.
- ²⁵ Amandla nesithunzi kungukwembatha kwakhe; uhleka usuku oluzayo.
- ²⁶ Uyawuvula umlomo wakhe ngokuhlakanipha, nomthetho womusa usolimini lwakhe.
- ²⁷ Uyaqaphela okwenziwayo endlini yakhe, akadli isinkwa sobuvila.
- ²⁸ Abantwana bakhe bayasukuma, bambusise; nendoda yakhe iyamdumisa ngokuthi:
- ²⁹ “Baningi abafazi abakhutheleyo, kepha wena ubadlula bonke.”
- ³⁰ Ubuhle buyinkohliso, nokubukeka kuyize, kepha owesifazane owesaba uJehova uyakudunyiswa.
- ³¹ Muphe ezithelweni zezandla zakhe, izenzo zakhe zimdumise emasangweni.

For other languages please go to **www.wordproject.org**